

GRAD
ZAGREB

PROVEDBENI PROGRAM GRADA ZAGREBA

ZA RAZDOBLJE OD 2025. DO 2029. GODINE

SADRŽAJ

I. Predgovor	1
II. Uvod	2
III. Opis kratkoročnih razvojnih izazova i potencijala u samoupravnom području Grada Zagreba	10
3.1. Demografska obilježja	10
3.1.1. Broj stanovnika	10
3.1.2. Dobna struktura.....	10
3.1.3. Obrazovna struktura.....	10
3.1.4. Zaposlenost i nezaposlenost.....	11
3.2. Društvene djelatnosti	11
3.2.1. Odgoj i obrazovanje	11
<i>Predškolski odgoj i obrazovanje</i>	<i>11</i>
<i>Osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje.....</i>	<i>12</i>
<i>Odgojno-obrazovni objekti</i>	<i>13</i>
<i>Tehnička kultura</i>	<i>14</i>
<i>Stipendije i novčane potpore obrazovanju.....</i>	<i>14</i>
3.2.2. Kultura i civilno društvo	15
3.2.3. Sport i rekreacija	16
3.2.4. Zdravstvo	17
3.2.5. Socijalna skrb.....	19
Socijalna zaštita	19
Djeca s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom.....	20
Potpore za zapošljavanje osoba s invaliditetom.....	20
3.2.6. Mladi u Zagrebu.....	20
3.2.7. Branitelji u Gradu Zagrebu	21
3.3. Gospodarstvo.....	22
3.3.1. Gospodarstvo	22
Poduzetništvo i obrtništvo.....	23
3.3.2. Turizam	24
3.3.3. Poljoprivreda, šumarstvo i lovstvo.....	24
Poljoprivreda.....	24
Šumarstvo	25
Lovstvo	25
3.4. Prostor.....	26
3.4.1. Prostorni resursi i upravljanje prostorom.....	26

STRATEGIJSKE ODLUKE I PLANOVI TE GRADSKI PROJEKTI	27
3.4.2. Upravljanje podacima o prostoru i stanovništvu Grada	28
Statistika.....	28
3.4.3. Upravljanje gradskom imovinom.....	29
3.4.4. Stanovanje.....	30
3.4.5. Komunalna infrastruktura	30
Odvoz i odlaganje otpada.....	30
3.4.6. Zaštita i zbrinjavanje životinja	32
3.4.7. Promet	33
3.4.8. Urbana sigurnost	35
3.5. Okoliš	35
3.5.1. Zaštita okoliša	35
3.5.2. Zaštita prirode	36
3.5.3. Vode.....	36
3.5.4. Zrak.....	37
3.5.5. Buka	37
3.5.6. Energija i klima.....	38
Energija.....	38
Klima.....	39
3.6. Upravljanje razvojem	40
3.6.1. Gradska uprava	40
3.6.2. Instrumenti u funkciji unaprjeđenja gradske uprave	42
3.6.3. Strateško planiranje razvoja Grada	42
3.6.4. Digitalno društvo.....	44
IV. Doprinos provedbi ciljeva i prioriteta iz povezanih akata strateškog planiranja	46
V. Popis mjera s opisom mjera i svrhom po prioritetima i posebnim ciljevima	56
Prioritet javne politike: ZELENO I OTPORNO GOSPODARSTVO	56
<i>Posebni cilj: 1. Razvoj održivog i konkurentnog gospodarstva</i>	<i>56</i>
<i>Posebni cilj: 2. Jačanje rasta i konkurentnosti MSP i obrta</i>	<i>56</i>
<i>Posebni cilj: 3. Jačanje tržišta rada</i>	<i>56</i>
<i>Posebni cilj: 4. Podrška održivom, otpornom i konkurentnom turizmu.....</i>	<i>57</i>
<i>Posebni cilj: 5. Podrška održivom razvoju poljoprivredne proizvodnje i šumarstva</i>	<i>57</i>
Prioritet javne politike: DRUŠTVENA JEDNAKOST, KVALITETNE I DOSTUPNE	
DRUŠTVENE USLUGE	57
<i>Posebni cilj: 6. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti odgoja i obrazovanja</i>	<i>57</i>

<i>Posebni cilj: 7. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života</i>	<i>58</i>
<i>Posebni cilj: 8. Osnazivanje kulture i kreativnog stvaralaštva.....</i>	<i>58</i>
<i>Posebni cilj: 9. Razvoj učinkovitog i participativnog sustava upravljanja Gradom</i>	<i>58</i>
<i>Posebni cilj: 10. Unaprjeđenje urbane sigurnosti Grada Zagreba</i>	<i>58</i>
Prioritet javne politike: UČINKOVITO I ODRŽIVO UPRAVLJANJE PROSTORNIM I PRIRODNIM RESURSIMA	59
<i>Posebni cilj: 11. Unaprjeđenje sustava upravljanja imovinom i cjelokupnim prostorom Grada</i>	<i>59</i>
<i>Posebni cilj: 12. Zaštita okoliša i prirode.....</i>	<i>59</i>
<i>Posebni cilj: 13. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture.....</i>	<i>59</i>
Prioritet javne politike: ZELENA TRANZICIJA I DIGITALNA TRANSFORMACIJA	60
<i>Posebni cilj: 14. Poticanje energetske tranzicije</i>	<i>60</i>
<i>Posebni cilj: 15. Čist i održiv promet</i>	<i>60</i>
<i>Posebni cilj: 16. Jačanje otpornosti na rizike od klimatskih promjena</i>	<i>61</i>
<i>Posebni cilj: 17. Razvoj napredne komunikacijske infrastrukture i digitalna transformacija</i>	<i>61</i>
VI. Okvir za praćenje provedbe	62

I. Predgovor

Provedbeni program Grada Zagreba za mandatno razdoblje 2025.–2029. donosi se u skladu sa zakonskim obvezama te predstavlja temeljni dokument za planiranje i provedbu rada u iduće četiri godine. Program povezuje posebne ciljeve Plana razvoja Grada Zagreba za razdoblje do kraja 2027. godine s gradskim proračunom te definira ključne mjere, aktivnosti, programe i strateške projekte koje ćemo realizirati u nadolazećem razdoblju.

Naši ključni razvojni prioriteti usmjereni su na zeleno i otporno gospodarstvo, društvenu jednakost, kvalitetne i dostupne društvene usluge, učinkovito i održivo upravljanje prostornim i prirodnim resursima te zelenu tranziciju i digitalnu transformaciju. Težimo Grad Zagreb učiniti zelenim, inovativnim i održivim gradom – gradom solidarnosti i jednakih mogućnosti.

U proteklom mandatu pokrenuli smo najveći investicijski ciklus u povijesti Grada, što predstavlja pravu renesansu kapitalnih ulaganja. Zahvaljujući zdravim i stabilnim financijama, kao rezultatu dobrog upravljanja ove Gradske uprave, pokrenuti su sljedeći strateški kapitalni projekti koji se nastavljaju i u ovom mandatnom razdoblju: izgradnja nove Gradske knjižnice i društveno-kulturnog centra Paromlin, obnova Doma sportova, izgradnja bazena Špansko, proširenje Sarajevske ceste i izgradnja nove tramvajske pruge nakon 25 godina, izgradnja nove gradske zgrade za priuštivi najam u Podbrežju, obnova Kina Europa, izgradnja stadiona u Kranjčevićevoj i izgradnja tramvajske pruge u Heinzellovoj ulici. Pritom je Paromlin najveća kapitalna investicija vrijedna 95 milijuna EUR s PDV-om.

U novom mandatu taj se investicijski zamah nastavlja s 14 velikih projekata koji će oblikovati budućnost našega grada: Centar za gospodarenje otpadom, Stadion u Maksimiru i SRC Svetice, Jarunski most, Projekt Zagreb, Kongresni centar, četiri nova doma za starije, SRC Luka u Sesvetama, produžetak Branimirove i Kolakove, Podvožnjak Medpotoki, tramvajska pruga po Heinzellovoj, razvoj zapuštenih brownfield područja – Gredelj, Zagrepčanka i Sljeme u Sesvetama, obnova Kina Europa, 1.000 novih gradskih stanova za priuštivo stanovanje i domovi zdravlja u Španskom i na Vrbanima.

Zajedno gradimo Zagreb budućnosti – moderan, održiv i solidaran grad po mjeri svakog čovjeka.

**GRADONAČELNIK
GRADA ZAGREBA**

Tomislav Tomašević, mag. pol.

II. Uvod

Grad Zagreb je glavni grad Republike Hrvatske te kulturno, znanstveno, gospodarsko, političko i administrativno središte Republike Hrvatske sa sjedištem Hrvatskog Sabora, Predsjednika Republike Hrvatske i Vlade Republike Hrvatske.

Grad Zagreb je jedinica lokalne samouprave koja ujedno ima položaj županije odnosno jedinice područne (regionalne) samouprave te se prostire na površini od 641 km².

Prema rezultatima Popisa stanovništva, kućanstava i stanova 2021. (dalje u tekstu: Popis 2021.) ukupan broj stanovnika u Gradu Zagrebu iznosio je 767.131, a u Republici Hrvatskoj 3.871.833 osobe. Udio stanovnika Grada Zagreba u odnosu na broj stanovnika u Republici Hrvatskoj iznosio je 19,8 %.

Oblici mjesne samouprave u Gradu Zagrebu su gradske četvrti (17) i mjesni odbori (218). Gradske četvrti osnovane su za područja unutar Grada Zagreba koja čine gradsku, gospodarsku i društvenu cjelinu, a povezane su zajedničkim interesima građana. Jedanaest od ukupno sedamnaest gradskih četvrti smješteno je unutar područja Zagreba.

DJELOKRUG

Grad Zagreb u okviru svoga samoupravnog djelokruga obavlja poslove iz djelokruga grada i djelokruga županije te druge poslove u skladu sa zakonom. Ujedno, povjerene poslove državne uprave utvrđene posebnim zakonom obavljaju nadležna upravna tijela Grada Zagreba. Grad Zagreb u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana te poslove područnog (regionalnog) značaja, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima, i to osobito one koji se odnose na:

- gospodarski razvoj,
- komunalno gospodarstvo,
- prostorno i urbanističko planiranje,
- uređenje naselja i stanovanje,
- odgoj i obrazovanje,
- zdravstvo,
- socijalnu skrb,
- brigu o djeci,
- kulturu, tjelesnu kulturu i sport,
- planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova,
- promet i prometnu infrastrukturu,
- zaštitu potrošača,
- zaštitu i unaprjeđenje prirodnog okoliša,
- protupožarnu i civilnu zaštitu,
- održavanje javnih cesta,
- izdavanje građevinskih i lokacijskih dozvola i drugih akata vezanih uz gradnju, te provedbu dokumenata prostornog uređenja,

- te ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Poslove iz samoupravnog djelokruga Grada Zagreba obavljaju tijela Grada Zagreba i gradska upravna tijela, ustanove, trgovačka društva i druge pravne osobe osnovane radi obavljanja javnih službi u Gradu Zagrebu. Poslove iz samoupravnog djelokruga obavljaju i tijela mjesne samouprave (vijeće gradske četvrti i predsjednik vijeća, vijeće mjesnog odbora i predsjednik vijeća). – obavljaju poslove koji su im povjereni Statutom Grada Zagreba ili gradskom odlukom.

Grad Zagreb obavlja i druge poslove koji proizlaze iz njegova ustavnog i zakonskog položaja.

Tijela Grada Zagreba jesu:

1. Gradska skupština,
2. Gradonačelnik.

Gradska skupština

Gradska skupština ima četrdeset sedam gradskih zastupnika. Konstituirajuća sjednica održana je 10. lipnja 2025. Za predsjednika je izabran Matej Mišić.

Gradonačelnik

Gradonačelnik predstavlja i zastupa Grad Zagreb i nositelj je izvršnih poslova u Gradu Zagrebu. Izvršne poslove obavlja i zamjenik gradonačelnika koji obnaša dužnost gradonačelnika u slučajevima propisanim Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi. Gradonačelnik ima dva zamjenika.

Gradska upravna tijela

Stručna služba Gradske uprave obavlja poslove koji se odnose na: pripremu i izradu akata što ih donosi gradonačelnik i akata što ih gradonačelnik predlaže na donošenje Gradskoj skupštini, koordiniranje izrade i normativnu obradu akata što ih gradska upravna tijela predlažu na donošenje gradonačelniku i Gradskoj skupštini, pravna pitanja, pripremu i vođenje kolegija, usmjeravanje rada gradskih upravnih tijela i davanje uputa za rad, ustrojstvo i rad gradskih upravnih tijela, nadzor nad njihovim radom, službeničke odnose, nadzor nad općim aktima, nadzor nad zakonitošću rada tijela mjesne samouprave, programe i projekte Europske unije, zastupanje Grada, dokumentaciju i stručnu literaturu te na druge poslove sukladno propisima.

Ured gradonačelnika obavlja poslove koji se odnose na: protokolarne i druge poslove u vezi s obnašanjem dužnosti gradonačelnika i njegovih zamjenika, grb i zastavu Grada te naziv "Grad Zagreb", odnose s javnošću i ostvarivanje prava na pristup informacijama, razmatranje stavova i prijedloga građana za rješavanje prioriternih problema u Gradu Zagrebu, promidžbu Grada, suradnju s drugim gradovima i regijama, međunarodnu suradnju, razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu, savjetodavne, stručne i analitičke poslove te na druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Gradski ured za unutarnju reviziju i kontrolu obavlja poslove koji se odnose na: unutarnju reviziju gradskih upravnih tijela, tijela mjesne samouprave, vijeća i predstavnika nacionalnih manjina i ustanova kojih je Grad osnivač, trgovačkih društava u vlasništvu Grada, odnosno većinskom vlasništvu Grada i drugih pravnih osoba kojima je osnivač Grad utvrđenih u Registru trgovačkih društava i drugih pravnih osoba obveznika davanja izjave o fiskalnoj odgovornosti, osim onih trgovačkih društava koja su, sukladno propisima, obvezna uspostaviti unutarnju reviziju, provođenje kontrola usmjerenih na osiguranje zakonitog, svrhovitog i pravodobnog prikupljanja i korištenja proračunskih sredstava i sredstava iz drugih izvora, ostvarivanja očekivanih rezultata te otkrivanja mogućih pogrešaka, odstupanja i nepravilnosti u gradskim upravnim tijelima, tijelima mjesne samouprave, vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina, u trgovačkim društvima u vlasništvu Grada i ustanovama kojih je Grad osnivač, suradnju s Državnim uredom za reviziju, Središnjom harmonizacijskom jedinicom Ministarstva financija i drugim nadležnim tijelima te na druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Gradski ured za opću upravu i imovinsko-pravne poslove obavlja poslove koji se odnose na: građanska stanja – državne matice, promjene osobnog imena, sklapanje brakova, sklapanje životnog partnerstva osoba istog spola, registar birača, evidencije hrvatskog državljanstva, udruge, zaklade, uredsko poslovanje, besplatnu pravnu pomoć, odlučivanje o žalbi protiv rješenja Izbornog povjerenstva za izbore članova vijeća gradskih četvrti i članova vijeća mjesnih odbora, poslove koji nisu u nadležnosti drugoga gradskog upravnog tijela, izvlaštenje i određivanje naknade te druga ograničenja vlasništva i drugih stvarnih prava, naknadu za oduzetu imovinu (denacionalizacija), status prognanika, izbjeglica i povratnika, stambene poslove, prijenos zemljišta u vlasništvo Grada te na druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Gradski ured za financije i javnu nabavu obavlja poslove koji se odnose na: proračunsko planiranje prihoda i primitaka, rashoda i izdataka, pripremu prijedloga proračuna i odluke o izvršavanju proračuna, izvršavanje i praćenje izvršavanja proračuna, poslove riznice, izradu polugodišnjih i godišnjih izvještaja o izvršavanju proračuna te ostalih financijskih izvještaja, izradu izvješća o korištenju proračunske zalihe, praćenje naplate proračunskih prihoda i primitaka, financijsko izvještavanje o stanju i strukturi te promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, obveza i vlastitih izvora, konsolidaciju proračunskih korisnika, analitičke poslove proračunske potrošnje, opseg i strukturu zaduživanja, jamstva i suglasnosti Grada, rejting Grada, koordinaciju razvoja sustava unutarnjih kontrola, računovodstveno-financijske poslove, poslove vezane uz likvidaturu, platni promet i blagajničko poslovanje, poslove javne nabave, utvrđivanje ukupnih potreba za nabavom roba, radova i usluga, sklapanje i praćenje izvršenja ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, provođenje postupaka središnje javne nabave za korisnike središnje javne nabave sukladno ovlaštenju nadležnih tijela, vođenje registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te na druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Gradski ured za gospodarstvo, ekološku održivost i strategijsko planiranje obavlja poslove koji se odnose na: gospodarski razvoj, investicije, obrt, poticanje razvoja obrta, malog i srednjeg poduzetništva, rad, turizam i razvoj turističke djelatnosti, ugostiteljstvo, trgovinu, poljoprivredu, šumarstvo i lovstvo, trgovačka društva u vlasništvu Grada, ublažavanje i

uklanjanje posljedica prirodnih nepogoda, ublažavanje i prilagodbu klimatskim promjenama, energetiku i planiranje energetskeg razvitka, toplinsku energiju, energetske učinkovitost (osim u području zgradarstva), obnovljive izvore energije, zaštitu okoliša, zaštitu zraka, vodno gospodarstvo i vode, održivo gospodarenje otpadom, zaštitu od buke, zaštitu od svjetlosnog onečišćenja, poslove predlaganja, pripreme i izrade strateških odluka i planova o razvoju Grada, poslove nositelja izrade Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb, sudjelovanje u pripremi i provedbi razvojnih projekata Grada, poslove predlaganja partnerskih projekata s regijama i drugim subjektima, prezentaciju projekata, suradnje sa znanstvenim institucijama u vezi s koncepcijom razvoja Grada, postupak izrade i donošenja prostornih planova, utvrđivanje strateškog interesa Grada u vezi sa strateškim i drugim razvojnim projektima, vođenje infrastrukture prostornih podataka i drugih podataka od interesa za strateško planiranje i razvoj Grada te na druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Gradski ured za obrazovanje, sport i mlade obavlja poslove koji se odnose na: predškolski odgoj i obrazovanje, djelatnost dadilje, odgoj i obrazovanje u osnovnoj i srednjoj školi, visoko obrazovanje, sport i tehničku kulturu, mlade, neformalno obrazovanje, obrazovanje odraslih, osiguravanje sredstava za financiranje u pojedinim djelatnostima, program javnih potreba u sportu, izradu, praćenje i provedbu programa za mlade, upravni nadzor i nadzor nad zakonitošću rada i općih akata u pojedinim područjima te na druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Gradski ured za kulturu i civilno društvo obavlja poslove koji se odnose na: razvitak i unapređivanje kulture i kulturnog stvaralaštva, pripremu i izradu programa javnih potreba u kulturi i osiguravanje sredstava za financiranje i drugih uvjeta za obavljanje kazališne, glazbene, muzejske, likovne, knjižnične, audiovizualne i drugih djelatnosti u kulturi, razvoj lokalnih medija, poslove razvoja civilnog društva, ljudska prava, ravnopravnost spolova, prava nacionalnih manjina, odnose s vjerskim zajednicama te na druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Gradski ured za socijalnu zaštitu, zdravstvo, branitelje i osobe s invaliditetom obavlja poslove koji se odnose na: socijalnu zaštitu i prava iz socijalne skrbi, humanitarnu pomoć, zdravlje, zdravstvo i zdravstvenu zaštitu, ostvarivanje prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji, pirotehničara i članova njihovih obitelji, zaštitu prava vojnih i civilnih invalida rata i žrtava rata, sudionika rata i članova obitelji, provedbu gradskih strategija, izradu i provedbu planova i programa na području zdravstvene zaštite, promicanja zdravlja te prevencije i suzbijanja ovisnosti, socijalne zaštite, zaštite osoba s invaliditetom, socijalne skrbi o umirovljenicima te zaštite i drugih kategorija stanovništva, zaštite obitelji, zaštite od nasilja u obitelji i djece, praćenje i analizu tekućih demografskih i drugih društvenih kretanja i analizu promjena u demografskim i društvenim strukturama Grada, utvrđivanje prioriteta te mjera i aktivnosti od utjecaja na ukupni demografski razvoj i povećanje kvalitete života, koordinaciju i provedbu mjera populacijske politike, poticanje i potpore programima i projektima udruga i drugih oblika organiziranog djelovanja i rada u pojedinim područjima, koordinaciju i kontrolu socijalnih, zdravstvenih i braniteljskih ustanova kojih je Grad osnivač te na druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Gradski ured za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne poslove obavlja poslove koji se odnose na: obnovu zgrada oštećenih potresom, izgradnju Grada

(osim održavanja komunalne infrastrukture koja se odnosi na odvodnju oborinskih voda, čišćenje površina javne namjene, održavanje gradskih parkova i ostalih ozelenjenih površina), pripremu i izvođenje gradskih projekata, izdavanje akata za provedbu prostornih planova i akata za građenje i uporabu građevine (lokacijska dozvola, građevinska dozvola, uporabna dozvola i dr.), komunalne poslove i poslove komunalnih redara (komunalno redarstvo), poslove prometnih redara (prometno redarstvo), korištenje površina javne namjene, spomeničku rentu, ceste (osim redovnog održavanja nerazvrstanih cesta), žičare, poslove prijevoza pokojnika koji se financiraju iz proračuna te na druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Gradski ured za upravljanje imovinom i stanovanje obavlja poslove koji se odnose na: upravljanje i raspolaganje nekretninama, pokretninama i pravima u vlasništvu Grada, vlasništvo i druga stvarna prava, otkup, stjecanje i prodaju zemljišta, stanova i poslovnih prostora i drugih nekretnina i pokretnina za potrebe uređenja građevinskog zemljišta, razvojne, socijalne i druge projekte Grada, stanovanje, davanje u najam, zakup i održavanje stanova, poslovnih prostora i neizgrađenog građevinskog zemljišta, uređivanje vlasničko-pravnih odnosa, uknjižbu i evidenciju imovine, procjenu vrijednosti nekretnina te na druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Gradski ured za katastar i geodetske poslove obavlja poslove koji se odnose na: osnivanje, vođenje i održavanje katastra nekretnina, katastra zemljišta, katastra infrastrukture, registra zgrada i registra prostornih jedinica, provođenje nadzora nad obavljanjem poslova u okviru katastarskih izmjera i tehničkih reambulacija, pregled i potvrđivanje geodetskih elaborata, reviziju i održavanje stalnih geodetskih točaka i izdavanje podataka o njima, izdavanje podataka i javnih isprava državne izmjere, katastra nekretnina i katastra zemljišta, katastra infrastrukture, registra zgrada i registra prostornih jedinica, određivanje kućnih brojeva, pružanje geodetskih usluga koje se odnose na obavljanje geodetskih poslova vezanih za promjenu načina uporabe zemljišta, identifikaciju u postupcima rješavanja imovinskopravnih odnosa za tijela državne uprave bez terenskog očevida i obradu službenih podataka za tijela državne uprave i Grada Zagreba, rješavanje upravnih stvari u prvostupanjskom postupku, prikupljanje i obradu svih podataka i izvještavanje Središnjeg ureda Državne geodetske uprave te na druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Gradski ured za mjesnu samoupravu, promet, civilnu zaštitu i sigurnost obavlja poslove koji se odnose na: usklađivanje rada, prikupljanje i obradu prijedloga o potrebama i interesima građana na njihovu području te komunikaciju i informiranje građana, pripremu i provođenje programa održavanja komunalne infrastrukture na području gradskih četvrti koji se odnosi na javnu odvodnju oborinskih voda, čišćenje površina javne namjene, održavanje gradskih parkova i ostalih ozelenjenih površina i redovno održavanje nerazvrstanih cesta, promet, prijevoz u cestovnom prometu, pripremu i provođenje planova komunalnih aktivnosti na području gradske četvrti i planova malih komunalnih akcija na području mjesnih odbora, pripremu, sazivanje i održavanje sjednica te rad vijeća i predsjednika vijeća gradskih četvrti i mjesnih odbora i njihovih radnih tijela, vođenje evidencije o njihovom radu, financijsko i materijalno poslovanje, sudjelovanje u pripremi i provođenju izbora, sustav civilne zaštite, obranu, zaštitu od požara i vatrogastvo, izradu procjena, planova i drugih akata, koordiniranje djelovanja operativnih snaga sustava civilne zaštite namijenjenih provođenju mjera civilne

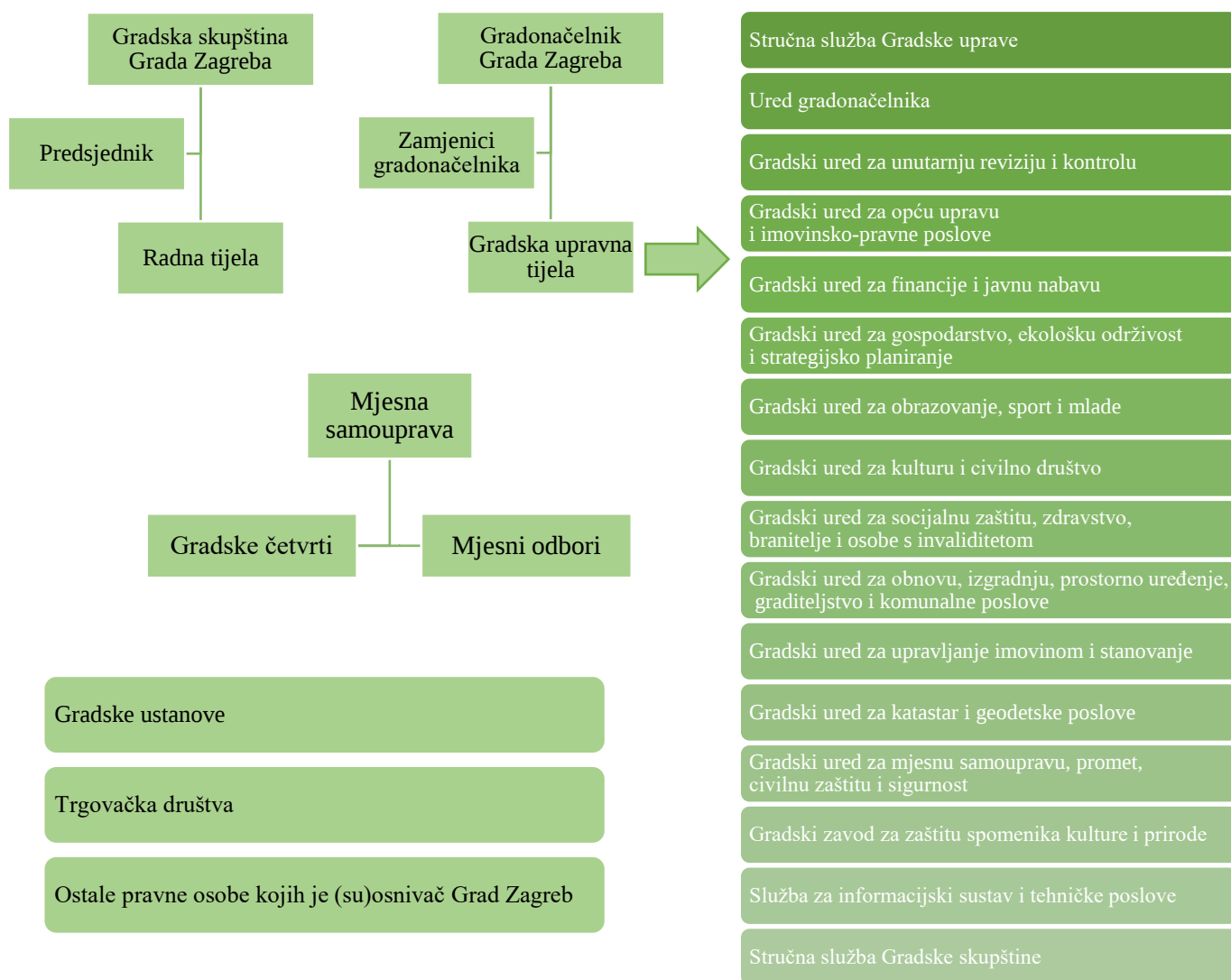
zaštite, provedbu poslova iz područja urbane sigurnosti te na druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Gradski zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode obavlja poslove koji se odnose na: istraživanje, proučavanje, praćenje stanja, evidentiranje, dokumentiranje i promicanje kulturnih dobara, utvrđivanje uvjeta uporabe, namjene i upravljanja kulturnim dobrima, provedbu nadzora nad prometom kulturnih dobara, uspostavu, provedbu i nadzor mjera zaštite i očuvanja kulturnih dobara, zaštitu i očuvanje prirode i prirodnih vrijednosti, utvrđivanje i praćenje stanja prirode, proglašavanje zaštićenih područja, osiguravanje uvjeta za zaštitu i očuvanje zaštićenih područja i područja ekološke mreže, utvrđivanje i provedbu uvjeta i mjera zaštite i očuvanja prirode, nadzor nad zakonitošću rada i općih akata javnih ustanova za upravljanje zaštićenim područjima te na druge poslove koji su mu stavljeni u nadležnost.

Služba za informacijski sustav i tehničke poslove obavlja poslove koji se odnose na: informatiku i komunikacije, integriranje, primjenu i upotrebu digitalnih tehnologija, primjene, sigurnosti i razvoja informacijskih sustava, poslove vezane uz administraciju baza podataka, sistemsku i tehničku podršku te praćenje i primjenu koncepta pametnog grada, razvoj, implementaciju i održavanje sustava upravljanja poslovnim procesima i sustava za upravljanje promjenama, pripremu i provedbu projekata optimizacije, transformacije i digitalizacije usluga i procesa te informacijsku sigurnost, zaštitu na radu, zaštitu osoba i imovine, održavanje objekata Gradske uprave i mjesne samouprave, instalacija, postrojenja, opreme i uređaja, poslove prijevoza, tiskarske poslove, održavanje čistoće, pripremanje i posluživanje hrane i pića u internim prostorima, nabavu opreme, uredskog i drugog materijala, osiguranje objekata i opreme Gradske uprave, osiguranje službenika i namještenika te na druge poslove koji su joj stavljeni u nadležnost.

Stručna služba Gradske skupštine obavlja poslove koji se odnose na: sazivanje i održavanje sjednica Gradske skupštine, njezinih radnih tijela i Predsjedništva Gradske skupštine, izradu odluka i drugih akata Gradske skupštine, izradu nacрта akata, izvješća i zapisnika, pružanje stručne, administrativne i tehničke pomoći gradskim zastupnicima i klubovima gradskih zastupnika, protokol, informiranje i odnose s javnošću, pripremu i provođenje izbora, objavu akata Gradske skupštine, gradonačelnika i drugih tijela, suradnju Gradske skupštine s predstavničkim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i predstavničkim tijelima odgovarajućih jedinica lokalne i regionalne samouprave drugih država, informatizaciju rada Gradske skupštine, financijsko i materijalno poslovanje, čuvanje dokumentacije i vođenje evidencija u vezi s radom Gradske skupštine i njezinih radnih tijela te na druge poslove sukladno propisima.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA GRADA ZAGREBA

VIZIJA

Vizija Zagreba do 2027. godine opisuje grad kao zelen, inovativan i održiv, s naglaskom na solidarnost i jednake mogućnosti za sve građane. Politike gradske vlasti usmjerene su ka ostvarivanju ove vizije kroz zelenu i digitalnu tranziciju, razvoj održivih infrastrukturnih rješenja i unapređenje socijalnih usluga.

U skladu s analizom postojećeg stanja te odabranim razvojnim prioritetima utvrđenima u Planu razvoja Grada Zagreba za razdoblje do kraja 2027. godine, ostvarenje vizije predviđa se provedbom razvojnih mjera, aktivnosti i projekata uz aktivno korištenje nacionalnih i europskih fondova te drugih izvora financiranja.

Vizija Grada Zagreba je "Zelen, inovativan i održiv grad. Grad solidarnosti i jednakih mogućnosti" koja ima za cilj stvoriti grad koji je ekološki osviješten, potiče inovacije i

osigurava održivi razvoj, dok istovremeno promiče društvenu solidarnost i jednakost u pristupu prilikama.

„Grad Zagreb – zelen, inovativan i održiv grad. Grad solidarnosti i jednakih mogućnosti.“

Ključni elementi vizije su:

Zeleni grad: Fokus na ekološku održivost i zaštitu okoliša.

Inovativan grad: Poticanje novih tehnologija, ideja i rješenja.

Održiv grad: Osiguranje dugoročnog razvoja koji zadovoljava potrebe sadašnjih generacija bez ugrožavanja budućih.

Grad solidarnosti: Promicanje zajedništva i uzajamne pomoći među građanima.

Grad jednakih mogućnosti: Osiguravanje pristupa prilikama svima bez obzira na njihovu pozadinu.

III. Opis kratkoročnih razvojnih izazova i potencijala u samoupravnom području Grada Zagreba

3.1. Demografska obilježja

3.1.1. Broj stanovnika

Od 1948. do 2021. broj stanovnika u Zagrebu se povećao s 356.000 na 767.131 stanovnika. U posljednjem međupopisnom razdoblju (2011. – 2021.) Grad Zagreb zbog prirodnog pada i iseljavanja bilježi pad ukupnog broja stanovnika (2,50 % ili 22.866)¹. Unatoč tome, zbog produbljivanja regionalnih razlika, Zagreb i dalje privlači mlađe građane iz drugih područja Republike Hrvatske. U godinama nakon Popisa stanovništva 2021. (2021.-2024.) povećano je doseljavanje stranih radnika u Grad Zagreb. Prema procjeni sredinom 2024. godine Grad Zagreb imao je 774.225 stanovnika što je 0,9 % više u odnosu na Popis 2021.

3.1.2. Dobna struktura

Podatci Popisa stanovništva iz 2021. pokazuju nastavak ranijih trendova ubrzanja procesa starenja stanovništva kako u Hrvatskoj, tako i u gradu Zagrebu. Stanovništvo u Zagrebu je znatno starije nego 2001. Udio stanovništva starog 65 i više godina porastao je sa 17,30 % u 2011. na 20,70 % u 2021.², a prema procjeni 2024. prosječna starost iznosi 43,1 godina, što je malo niža od prosječne starosti hrvatskog stanovništva (44,5 godina)³. Zbog niskog nataliteta smanjio se broj i udjel mladog stanovništva dobnih skupina 0 – 14 godina na svega 15,20 %. Središnje gradsko područje ima starije stanovništvo, a širi prostor zagrebačkih naselja (prostor gradske četvrti Brezovica) i sesvetsko područje imaju malo mlađe stanovništvo, uglavnom zbog doseljavanja.

3.1.3. Obrazovna struktura

Prema Popisu stanovništva iz 2021., 1,1 % stanovništva starije od 15 godina nije imalo obveznu osnovnu školu, 10,4 % imalo je samo osnovno obrazovanje, dok je 49,3 % imalo srednjoškolsko obrazovanje, a 39,1 % neki od stupnjeva visokog obrazovanja. Evidentan je značajan porast visoko obrazovanih s 29 % u 2011. na spomenutih 39,1 % u 2021. Zagreb ima najveću koncentraciju visokoobrazovanih stručnih radnika i znanstvenika u Hrvatskoj. Prema popisu stanovništva iz 2021., od 16.879 popisana doktora znanosti u Hrvatskoj, 9.062 (53,7 %) ih je živjelo i radilo u Zagrebu.

¹ Grad Zagreb, Stanovništvo prema vitalnim, ekonomskim i migracijskim obilježjima, gradske četvrti, Popis 2021. – konačni rezultati, <https://www.zagreb.hr/popis-stanovnistva-kucanstava-i-stanova/1043>

² Grad Zagreb, Stanovništvo prema vitalnim, ekonomskim i migracijskim obilježjima, gradske četvrti, Popis 2021. – konačni rezultati, <https://www.zagreb.hr/popis-stanovnistva-kucanstava-i-stanova/1043>

³ Državni zavod za statistiku, Procjena stanovništva Republike Hrvatske u 2024. (29. kolovoza 2025.), <https://podaci.dzs.hr/2025/hr/97253>

3.1.4. Zaposlenost i nezaposlenost

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, u drugom kvartalu 2025. godine stopa anketne nezaposlenosti u Republici Hrvatskoj iznosila je 4,9 %, dok u istom razdoblju, Grad Zagreb bilježi najnižu stopu nezaposlenosti u zemlji, koja prema procjenama iznosi 2,7 %, gotovo dvostruko niže od nacionalnog prosjeka.⁴ Prema zadnjem dostupnom podatku Hrvatskog zavoda za zapošljavanje o registriranoj nezaposlenosti u kolovozu 2025. na području Grada Zagreba evidentirano je 10.059 nezaposlenih, od čega 4.803 muškaraca i 5.256 žena. Prema razini obrazovanja, udio nezaposlenih osoba bez završene osnovne škole je 5,2%, sa završenom osnovnom školom je 11,3%, sa završenom srednjom školom 51,7%, s prvim stupnjem fakulteta, stručnim studijem i višom školom 12,0% te sa završenim fakultetom, akademijom, magisterijem i doktoratom 19,8%.⁵ Tijekom kolovoza 2025. u Gradu Zagrebu je evidentirana 1.583 nezaposlenih osoba s invaliditetom.

RAZVOJNE POTREBE

- unaprijediti poticajne mjere pronatalitetne i obiteljske politike (zapošljavanje mladih, poticaji za povoljnije rješavanje stambenih pitanja mladih obitelji, unaprjeđenje sustava potpore obiteljima odnosno zaposlenim roditeljima i dr.)
- poduzimati indirektne mjere za zaustavljanje iseljavanja mlade obrazovane populacije
- razviti programe za aktivno uključivanje starijih osoba (65+) u društvo i u svijet rada
- razviti programe za aktivno uključivanje doseljenih stranih radnika u društvo

3.2. Društvene djelatnosti

3.2.1. Odgoj i obrazovanje

Predškolski odgoj i obrazovanje

U predškolskom odgoju i obrazovanju Grad Zagreb se primarno suočava s infrastrukturnim izazovima, a koji proizlaze iz povećane potražnje za mjestima u dječjim vrtićima, posebice u gradskim četvrtima izloženim urbanom širenju i s povećanom urbanom dinamikom. Povećanjem kapaciteta gradskih dječjih vrtića (izgradnjom novih objekata, nadogradnjom/dogradnjom i adaptacijom postojećih) te osiguravanjem dostupnosti i kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja omogućio bi se obuhvat sve djece rane i predškolske dobi. Izazovi u realizaciji navedenog proizlaze iz nedostatka dostupnih i adekvatnih prostora u gusto naseljenim ili novim urbanim područjima, što otežava izgradnju i proširenje dječjih vrtića, ali i iz nužnosti osuvremenjivanja postojećih objekata. Naime, dio postojećih objekata zahtijeva značajne investicije u sanaciju, adaptaciju i energetska obnovu (zastarjela infrastruktura povećava troškove održavanja) kako bi zadovoljili suvremene sigurnosne, higijenske i pedagoške standarde. Prostor i funkcionalnost pojedinih postojećih objekata nisu prilagođeni suvremenim odgojno-obrazovnim potrebama, što otežava implementaciju inovativnih programa i inkluzivnih pristupa (osobito se to odnosi na

⁵ Mjesečni statistički bilten za 08. mj. 2025. Godina XXXVIII/2025, str. 26-35., www.hzz.hr/app/uploads/2025/02/HZZ-bilten-08_2025.pdf

integraciju digitalnih tehnologija). U dječjim vrtićima je, radi osiguravanja jednakih uvjeta za svu djecu, nužno modernizirati postojeću opremu sukladno utvrđenim potrebama, uz istodobno praćenje trendova digitalizacije i primjene suvremenih tehnologija u odgojno-obrazovnom procesu.

Sustav sufinanciranja privatnih i vjerskih dječjih vrtića suočava se s izazovima nejednačenosti uvjeta rada i standarda kvalitete u odnosu na gradske dječje vrtiće, što otežava dugoročno planiranje i osiguranje ravnomjerne kvalitete usluge za sve korisnike, zbog čega je nužno uspostaviti jasne i pravedne kriterije sufinanciranja koji će omogućiti održivost i ujednačenost kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja neovisno o osnivaču.

Sufinanciranje boravka djece u posebnim ustanovama, koje provode posebni program predškolskog odgoja i obrazovanja za djecu s poremećajima govorno-glasovne komunikacije, suočava se s izazovima koji proizlaze iz specifičnog statusa ustanove na prekretnici zdravstvenog i odgojno-obrazovnog sustava, što otežava usklađivanje financiranja s uobičajenim modelima sufinanciranja dječjih vrtića. Potrebno je uspostaviti model sufinanciranja koji uvažava specifičnosti rada takve posebne ustanove, kao i potrebe djece s poremećajima govorno-glasovne komunikacije, a utemeljen na međuresornoj suradnji.

RAZVOJNE POTREBE
• povećati kapacitete gradskih dječjih vrtića (izgradnjom novih objekata, nadogradnjom/dogradnjom i adaptacijom postojećih)
• unaprijediti prostore i funkcionalnosti postojećih objekata u svrhu implementacije inovativnih programa i inkluzivnih pristupa
• modernizirati postojeću opremu – digitalizacija i primjena suvremenih tehnologija
• uspostaviti jasne i pravedne kriterije sufinanciranja dječjih vrtića neovisno o osnivaču
• uspostaviti model sufinanciranja programa predškolskog odgoja i obrazovanja u posebnim ustanovama

Osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje

U domeni osnovnoškolskog i srednjoškolskog obrazovanja Grad Zagreb suočava se s nizom razvojnih izazova, primarno onih koji su usko vezani uz realizaciju Zakonom propisanih obveza i zadaća osnivača osnovnih i srednjih škola. Jedan od ključnih izazova jest osiguravanje uvjeta za prelazak osnovnoškolskih odgojno-obrazovnih ustanova na jednosmjenski rad. Za realizaciju ovog prioriteta planira se nastavak ulaganja u dogradnju postojećih i izgradnju novih školskih objekata, prilagodbu postojećih kapaciteta ili izmjenu/redefiniranje upisnih područja. Izazovi narednog razdoblja svakako će biti vezani uz realizaciju i završetak planiranih projekata u rokovima koji su propisani NPOO pozivom, a koji će imati i posljedičan fiskalni učinak na planiranje i realizaciju proračunskih prihoda i rashoda u narednom razdoblju. Istovremeno, kroz ulaganja u energetska obnova i modernizaciju školskih prostora pokušat će se osigurati ne samo unaprjeđenje kvalitete radnih uvjeta ustanova, već i smanjenje njihovih troškova te doprinos zelenoj tranziciji.

Važan izazov predstavlja i osiguravanje jednakih mogućnosti za svu djecu i mlade u odgojno-obrazovnom sustavu, od predškolske do osnovnoškolske razine, s posebnim naglaskom na učenike s teškoćama u razvoju. U tom smislu, Grad Zagreb planira nastaviti nabavljati

asistivnu tehnologiju za učenike s teškoćama u razvoju, prilagođavati njihova obrazovna okruženja, širiti mrežu pomoćnika u nastavi/stručnih komunikacijskih posrednika te osiguravati mjere inkluzivne potpore za specifične i zahtjevne slučajeve inkluzije u školama. Paralelno, jačat će se i preventivni programi za sprječavanje vršnjačkog nasilja te aktivnosti za poticanje psihološke otpornosti učenika i odgojno-obrazovnog osoblja. Unaprijedit će se i potpore programima rada s darovitim učenicima.

Integracija stranaca i tražitelja međunarodne zaštite u obrazovni sustav predstavlja također jedan od važnih izazova za škole u Gradu Zagrebu. Kako bi se olakšala integracija ove skupine učenika, potrebno je razvijati sustavne mjere jezične i obrazovne podrške, uključujući intenzivne programe učenja hrvatskog jezika te individualizirane oblike nastave. Nastavit će se aktivnosti povezivanja škola s lokalnom zajednicom kroz programe građanskog odgoja i obrazovanja „Zajednica aktivnih građana“ (ZAG) te Škola i zajednica“ (ŠIZ).

Grad Zagreb namjerava u narednom razdoblju u školama Grada Zagreba pilotirati, a potom i horizontalno implementirati program zdravstvenog odgoja i obrazovanja. Izazove u uvođenju ove odgojno-obrazovne aktivnosti predstavljat će osiguravanje stručne pripremljenosti učitelja i nastavnika, integracija zdravstvenog odgoja u postojeće rasporede i programe školskih ustanova te kvalitetna evaluacija programa. Kroz ovaj program učenici će razvijati znanja i vještine za očuvanje zdravlja, pravilnu prehranu, tjelesnu aktivnost i mentalnu dobrobit.

Grad Zagreb će u području školske prehrane nastaviti s uvođenjem ekološki proizvedenih namirnica te razvojem nutritivno uravnoteženih jelovnika, u suradnji sa stručnim institucijama.

RAZVOJNE POTREBE
osigurati uvjete za prelazak osnovnoškolskih odgojno-obrazovnih ustanova na jednosmjenski rad
ulagati u energetska obnova i modernizaciju školskih prostora
osigurati jednake mogućnosti za svu djecu i mlade u odgojno-obrazovnom sustavu, s posebnim naglaskom na učenike s teškoćama u razvoju i darovite učenike
jačati preventivne programe za sprječavanje vršnjačkog nasilja te aktivnosti za poticanje psihološke otpornosti učenika i nastavnika
pilotirati i implementirati program zdravstvenog odgoja i obrazovanja

Odgojno-obrazovni objekti

U svrhu osiguravanja dodatnih mjesta u dječjim vrtićima te povećanja dostupnosti ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja za svu djecu u Gradu Zagrebu, u mandatom razdoblju 2025.-2029. planirana je izgradnja, dogradnja ili rekonstrukcija ukupno 18 objekata predškolskih ustanova. Navedenim ulaganjima ostvarit će se povećanje smještajnih kapaciteta ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja za 163 odgojno-obrazovne skupine i 2.850 novih upisnih mjesta u dječjim vrtićima Grada Zagreba.

Vezano za osnovne škole, u okviru zahvata osiguravanja uvjeta svim školama za prelazak na rad u jednoj smjeni, u mandatom razdoblju 2025.-2029. planirana je izgradnja, dogradnja ili rekonstrukcija ukupno 30 objekata osnovnih škola. Provedbom planiranih projekata broj

učenika u jednosmjenskom radu u Gradu Zagrebu povećat će se za oko 15.800.

Cilj je u mandatom razdoblju energetski obnoviti i klimatizirati što više objekata u svrhu postizanja boljih radnih uvjeta te postići smanjenje troškova ustanova za energente. Dodatno, u postojećim osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima cilj je, gdje je to moguće, ugraditi elemente kojima se osigurava pristup, kretanje i boravak (pristupačnost) osobama s invaliditetom i smanjenom pokretljivosti. Vezano uz Odluku Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih o donošenju Minimalnih standarda i preporuka o sigurnosti u školskim ustanovama koji se odnose na tehničke mjere zaštite, Grad Zagreb će izvršiti analizu postojećih, već implementiranih mjera, te u skladu sa financijskim planom i procjenom sigurnosnih potreba pojedinih objekata, započeti uvođenje opisanih minimalnih standarda kako bi se u dugoročnom razdoblju, uz kontinuirana ulaganja, ostvarila njihova cjelovita implementacija na svim objektima školskih ustanova.

Tehnička kultura

Razvoj tehničke kulture postao je nužnost u suvremenom društvu jer tehnologija oblikuje gotovo svaki aspekt našeg života – od komunikacije i obrazovanja do rada i slobodnog vremena.

Problemi s kojima se tehnička kultura u Gradu Zagrebu suočava su brojni, od čega najveću prepreku predstavlja njezina nedefinirana strategija, što je velikim dijelom posljedica sad već zastarjelog Zakona o tehničkoj kulturi, donesenog još 1993. godine. Tome treba pridodati izazov osiguravanja sredstava za sufinanciranje djelatnosti, pravnu nepovezanost registra subjekata tehničke kulture koje vodi Grad Zagreb te Registra udruga RH, kao i nedostatak prostora, opreme i drugih uvjeta za razvoj potreba djece i mladih te svih zainteresiranih građana koji se žele baviti aktivnostima u tehničkoj kulturi. Primjetan je i neravnomjeran razmještaj (prisutnost) granskih saveza i njihovih udruga u gradskim četvrtima što jednom broju korisnika (osobito djeci i mladima) otežava ili onemogućuje bavljenje pojedinim oblicima tehničke djelatnosti. Nedovoljan je i broj adekvatnih objekata/prostora za redovitu djelatnost koji su, osim toga, i neravnomjerno disperzirani. Nužna je i gradnja novih, funkcionalnih objekata kao i adaptacija postojećih koji bi trajnije riješili problem smještaja i rada brojnih subjekata tehničke kulture.

RAZVOJNE POTREBE
• inicirati izmjenu postojećeg Zakona o tehničkoj kulturi • predložiti i realizirati nove, učinkovitije načine financijskog podupiranja programa tehničke kulture • osigurati adekvatne uvjete za provođenje djelatnosti tehničke kulture • poticati nakladničku djelatnost svih subjekata tehničke kulture

Stipendije i novčane potpore obrazovanju

Značajna potpora procesu obrazovanja i pripremi za tržište rada, odnosi se na stipendiranje učenika i studenata. Suočeni s izazovima u zapošljavanju te poticanju mladih za ostankom i razvijanju karijere u Gradu Zagrebu potrebno je kontinuirano unapređivati stipendijske programe koji omogućavaju jednak pristup obrazovanju, doprinose povećanju broja osoba koje završavaju školovanje, pružaju konkretnu podršku učenicima i studentima koji upisuju

deficitarna zanimanja i studije, a time i većem broju visokoobrazovanog građanstva. Grad Zagreb, svake godine za školsku/akademsku godinu, dodjeljuje pet vrsta Stipendija učenicima i studentima koji su prvi put upisali prvu godinu studija te studentima ostalih godina studija: Stipendija Grada Zagreba za deficitarna zanimanja; Stipendija Grada Zagreba za učenike i studente na temelju socioekonomskog statusa; Stipendija Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine; Stipendija Grada Zagreba za učenike i studente s invaliditetom te Stipendija Grada Zagreba za učenike i studente za izvrsnost.

Grad Zagreb je također uveo dva nova programa.

Novčanu potporu obrazovanju učenika srednjih škola i studenata pod međunarodnom i privremenom zaštitom (azil, supsidijarna zaštita te privremena zaštita raseljenih osoba iz Ukrajine), koja se dodjeljuje godišnje jednokratno, kao podrška u obrazovanju učenicima koji imaju status redovitog učenika/ce srednjih škola u Gradu Zagrebu, odnosno Zrakoplovne tehničke škole Rudolfa Perešina u Velikoj Gorici i redovitim studentima sveučilišnih prijediplomskih, diplomskih i integriranih studija, kratkih stručnih studija, prijediplomskih stručnih studija i specijalističkih diplomskih stručnih studija u Gradu Zagrebu ili na nekoj sastavnici Sveučilišta u Zagrebu.

Pokazala se i potreba za sufinanciranjem troškova aktivnosti tijekom doktorskog studija, kako bi se doktorandima olakšao znanstveno-istraživački razvoj te im se pružila financijska potpora koja će im omogućiti kvalitetna terenska istraživanja i sudjelovanje na kvalitetnim edukativnim aktivnostima. Novčanom potporom obrazovanju doktorandima unaprijeđuje se osposobljenost doktoranda za stjecanje akademskog stupnja doktora znanosti odnosno doktora umjetnosti.

3.2.2. Kultura i civilno društvo

U razdoblju 2025. do 2029. nastavlja se i dovršava cjelovita obnova potresom oštećene kulturne baštine i infrastrukture poput Muzeja za umjetnost i obrt, Umjetničkog paviljona, Zagrebačkog gradskog kazališta Komedija i Kuće hrvatskog filma kao i provedba projekata izgradnje i obnove kulturnih institucija, poput strateških projekata Gradska knjižnica Grada Zagreba i društveno – kulturni centar na lokaciji Paromlin i Kina Europa. Ključna je i izgradnja novih kulturnih objekata kao i modernizacija postojećih prostora radi prilagodbe suvremenim umjetničkim formama i osiguravanja pristupačnosti osobama s invaliditetom.

Gradski ured za kulturu i civilno društvo će i dalje raditi na povećanju dostupnosti i uključivosti kulture i umjetnosti u lokalnim zajednicama kroz programe poput "Kultura i umjetnost u zajednici" i "Zagrebački kvartovi kulture" te druge programe kulturnih ustanova, osobito centara za kulturu. U svrhu promicanja kulturne raznolikosti nastaviti će se aktivnosti privođenja novoj namjeni kompleksa tržnice Trnje za uspostavu interkulturnog društvenog centra, kao i sufinanciranje interkulturnih programa.

Planirano je jačanje ljudskih potencijala kroz edukacije i prijem novih službenika Ureda za kulturu i civilno društvo radi učinkovitijeg praćenja, planiranja i izvještavanja, kao i jačanje ljudskih potencijala ustanova, osobito vezano uz novoizgrađenu kulturnu infrastrukturu.

Razvojni potencijali leže u bogatoj kulturnoj baštini i neiskorištenim industrijskim lokacijama koje se mogu revitalizirati i prenamijeniti u kulturne svrhe. Također, snažan civilni i kreativni sektor te pristup EU fondovima za financiranje infrastrukturnih projekata, obnove od potresa i programa socijalne uključenosti predstavljaju značajne mogućnosti. Dodatno, potrebno je integrirati „zeleno“ poslovanje u rad kulturnih ustanova i aktivno raditi na jačanju međunarodne prepoznatljivosti zagrebačke kulture.

Potrebno je planirati daljnji razvoj projekata i aktivnosti i razvijanje mehanizama i kapaciteta s ciljem podizanja javne svijesti građana Zagreba o važnosti poznavanja i ostvarivanja ljudskih prava žena i ravnopravnosti spolova, zaštiti prava LGBTIQ+ osoba, suzbijanju rasne i druge diskriminacije te zločina iz mržnje, integracije stranaca u hrvatsko društvo, prava nacionalnih manjina, vjerskih prava i sloboda. Potrebno je razvijati i unapređivati sudioničku demokraciju kroz jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva za zagovaranje ljudskih prava na razini grada Zagreba te poticanja razvoja civilnoga društva i ostvarivanja slobode udruživanja.

RAZVOJNE POTREBE
• obnova potresom oštećene kulturne baštine i infrastrukture
• izgradnja novih kulturnih objekata i modernizacija postojećih prostora radi prilagodbe suvremenim umjetničkim formama i osiguravanja pristupačnosti osobama s invaliditetom
• unaprijediti upravljanje u kulturi i razviti nove modele sudioničkog upravljanja
• povećati dostupnost i uključenost kulture i umjetnosti te kulturnog i umjetničkog obrazovanja
• uvođenje „zelenog“ poslovanja u radu kulturnih ustanova i jačanje međunarodne prepoznatljivosti zagrebačke kulture
• jačanje ljudskih potencijala Gradskog ureda za kulturu i civilno društvo radi učinkovitijeg praćenja, planiranja i izvještavanja kao i ljudskih potencijala ustanova u kulturi
• daljnji razvoj projekata i aktivnosti vezanih uz promicanje ljudskih prava, ravnopravnost spolova, zaštita prava LGBTIQ+ osoba, zaštita prava nacionalnih manjina, zaštita vjerskih prava i sloboda, integracija stranaca u hrvatsko društvo, suzbijanje rasne i druge diskriminacije te zločina iz mržnje
• razvoj i unaprjeđenje sudioničke demokracije – jačanje kapaciteta civilnog društva za zagovaranje ljudskih prava na razini Grada Zagreba, poticanje razvoja civilnoga društva i ostvarivanje slobode udruživanja

3.2.3. Sport i rekreacija

Bavljenje sportom, zdravstveno usmjerene tjelesne aktivnosti, sportska rekreacija, promidžba kroz sportske događaje te postizanje vrhunskih sportskih rezultata predstavljaju ključna područja ulaganja u sportsku infrastrukturu i programe. S obzirom na svoje ciljeve i društvene funkcije, sport predstavlja javno dobro čije korištenje značajno doprinosi zdravlju

i dobrobiti pojedinaca, ali i društva u cjelini, zbog čega sportska djelatnost spada u prioritetne interese Grada Zagreba.

Aktivnosti Grada Zagreba usmjerene su na pružanje podrške unaprjeđenju programa u školskom i akademskom sportu kroz kreiranje novih sportskih sadržaja za učenike, mlade i studente te proširenje mogućnosti uključivanja u sportske aktivnosti i za predškolsku djecu. Posebna pažnja posvećuje se razvoju i modernizaciji gradske sportske infrastrukture, što uključuje planiranje, izgradnju, održavanje i učinkovito korištenje sportskih građevina od značaja za Grad Zagreb, kao i jačanje upravljačkih kapaciteta s ciljem veće iskoristivosti postojećih objekata.

U području sportsko-rekreacijskih aktivnosti nastoji se povećati dostupnost i raznolikost ponude za sve dobne skupine građana te potaknuti veći broj stanovnika na redovito bavljenje rekreacijom. Grad također aktivno promiče vrhunski sport, parasport i sport gluhih putem organizacije novih međunarodnih i tradicionalnih sportskih priredbi koje doprinose turističkoj prepoznatljivosti Zagreba, kao i kroz razvoj mjera podrške vrhunskim sportašima, parasportašima i gluhim sportašima.

Dodatno, prioritet je jačanje organizacijskih i provedbenih kapaciteta za obavljanje stručnih poslova u sportu, što podrazumijeva unaprjeđenje sustava zapošljavanja stručnih osoba te razvoj učinkovitijeg modela projektnog financiranja sportskih udruga, saveza i zajednica.

RAZVOJNE POTREBE
• pružiti potporu razvoju programa u školskom i akademskom sportu
• unaprijediti javnu gradsku sportsku infrastrukturu
• povećati broj građana koji se redovito bave sportsko-rekreacijskim aktivnostima
• promovirati vrhunski sport, parasport i sport gluhih
• jačati organizacijske i provedbene kapacitete dionika u sustavu sporta za obavljanje stručnih poslova u sportu

3.2.4. Zdravstvo

Zdravstvena djelatnost u Hrvatskoj, pa tako i u Zagrebu, organizirana je na primarnoj, sekundarnoj, tercijarnoj razini te kroz rad zdravstvenih zavoda. Grad Zagreb osnivač je 19 ustanova, dok je na području Grada država osnivač njih 11, a dodatno djeluje 856 privatnih praksi (u 2024. godini). Zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja ugovara HZZO temeljem Mreže javne zdravstvene službe.

Zdravstvene ustanove financirane su uglavnom iz javnih sredstava (HZZO, županije, decentralizirana sredstva), no posluju s negativnim rezultatima. Razlozi su demografski trendovi (starenje populacije i produženje životnog vijeka stvara veću potražnju za uslugama), rast cijena lijekova (čine četvrtinu proračuna zdravstva) i neučinkovito poslovanje. Istodobno sredstva za financiranje zdravstva putem HZZO-a ne prate navedena povećanja troškova. Imajući u vidu ove izazove u zdravstvenom sustavu, ograničene resurse i velike potrebe, potrebno je graditi financijski održiv sustav uzimajući u obzir stvarne potrebe građana, vodeći računa o dostupnosti, sigurnosti, učinkovitosti, kvaliteti, jednakosti, pravovremenosti pružanja zdravstvene zaštite te financijskoj zaštiti građana. Grad Zagreb osigurava sredstva za programe

javnozdravstvenog nadstandarda, obnovu i izgradnju objekata, nabavu opreme, razvoj digitalnih usluga i sanaciju zdravstvenih ustanova.

U svim zdravstvenim ustanovama iz područja javnog i privatnog zdravstva na području grada Zagreba zaposleno je 5.834 liječnika (rujan 2025. godine), od čega ih je u sustavu javnog zdravstva 4.935. Broj liječnika na specijalističkom usavršavanju je 1.173 što ukupno daje projekciju 5 % uvećanja specijalističkog kadra, ali zadovoljenje potreba za održavanjem i/ili povećanjem broja specijalista nije u svim djelatnostima jednako. U suradnji sa zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Grad, dosadašnjim planiranjem i sufinanciranjem zaustavljen je negativan trend u djelatnostima pedijatrije te dječje i adolescentne psihijatrije gdje su projekcije specijalističkog kadra u povećanju. Negativan trend je i dalje prisutan u čak 14 od ukupno 50 djelatnosti koje se provode u zdravstvenim ustanovama na području Grada, što je uzeto u obzir prilikom izrade Prijedloga plana specijalističkog usavršavanja zdravstvenih radnika od 2025. do 2029. Za iskorištavanje mogućnosti suvremene medicine u dijagnostici, liječenju i rehabilitaciji ključan je dovoljan broj stručnjaka.

Starenje stanovništva stvara pritisak na zdravstveni i socijalni sustav te zahtijeva razvoj gerontoloških programa i usluga dugotrajne i integrirane skrbi.

Rast broja doseljenika, najviše iz Indije, Nepala i Filipina zahtijeva njihovu integraciju u zdravstveni sustav budući da dolaze iz različitih zdravstvenih, kulturnih i socijalnih okvira. To uključuje prilagodbu preventivnih programa, osiguravanje jezične i kulturološke dostupnosti te planiranje dodatnih kapaciteta u primarnoj zdravstvenoj zaštiti s naglaskom na područja medicine rada i javnog zdravstva.

U Zagrebu se godišnje rađa 8.500-9.000 djece, od čega 5 %-7 % prijevremeno što zahtijeva ulaganja u ranu intervenciju. Procjenjuje se da 5 %-10 % djece ima neurorazvojne poteškoće (autizam, jezični poremećaji, ADHD, cerebralna paraliza), koje u Zagrebu ima 7.000-14.000 djece.

Vodeći uzroci smrti su kardiovaskularne bolesti (37,5 %), novotvorine (27,8 %) i endokrine bolesti (7,6 %). Iako stope smrtnosti u dobi do 64 godine padaju, stope smrtnosti od kardiovaskularnih i endokrinih bolesti još uvijek su iznad EU prosjeka koji iznosi za kardiovaskularne bolesti 20,2 %, a za endokrine bolesti 5,1 %. Stopa smrtnosti od novotvorina niža je u odnosu na prosjek EU koji iznosi 32,5 %.⁶ Više od polovice smrti povezano je s rizičnim ponašanjima (pušenje, alkohol, debljina) što zahtijeva jačanje prevencije i promocije zdravlja.

RAZVOJNE POTREBE
• promicanje zdravlja, prevencija i rano otkrivanje bolesti
• unaprjeđenje usluga integrirane skrbi u zajednici i smanjenje nejednakosti
• ulaganje u kapacitete za pružanje primarne, SKZZ-a i bolničke zdravstvene zaštite (oprema, kadrovi, infrastruktura)
• kibernetička sigurnost i jačanje digitalnih tehnologija
• financijska održivost sustava

⁶ Eurostat, Statistički podaci o uzrocima smrti prema dobnoj skupini, https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Causes_of_death_statistics_by_age_group#Source_data_for_tables_and_graphs

3.2.5. Socijalna skrb

Socijalna zaštita

U području socijalne zaštite Grad Zagreb osobitu pozornost stavlja na skrb o starijim osobama, skrb o žrtvama obiteljskog nasilja, pružanje podrške djeci i obitelji, prevenciju vršnjačkog nasilja, socijalno uključivanje ranjivih skupina, podršku radu organizacijama civilnog društva, planiranje, pripremu i provedbu razvojnih projekata u socijalnoj zaštiti.

U Zagrebu socijalne usluge navedenim korisničkim skupinama pružaju ustanove socijalne skrbi čiji je osnivač Republika Hrvatska, Grad Zagreb, druge pravne ili fizičke osobe. Osim ustanova, podrška u području socijalne skrbi osigurava se i u okviru organizacija civilnog društva i drugih pružatelja socijalnih usluga. Ustanove čiji je osnivač Grad Zagreb ili čija su osnivačka prava prenesena na Grad Zagreb su: Dom za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja Duga Zagreb, Centar za pružanje usluga u zajednici, „Savjetovništvo Luka Ritz“, Ustanova „Dobri dom“ Grada Zagreba te jedanaest domova za starije osobe. Navedene ustanove usluge pružaju temeljem Zakona o socijalnoj skrbi te Odluke o socijalnoj skrbi Grada Zagreba.

Socijalnim uslugama i novčanim naknadama propisanim Odlukom o socijalnoj skrbi izravno se utječe na poboljšanje kvalitete života građana Grada Zagreba koji se nalaze u riziku od siromaštva. Kontinuiranim praćenjem stanja i potreba naših sugrađana, postavljaju se jasni ciljevi socijalne politike Grada Zagreba, rezultat čega je širenje postojećih i kreiranje novih prava i usluga. Svim raspoloživim mehanizmima i nadalje će se raditi na većoj dostupnosti informacija i pojednostavljenju ostvarivanja prava sukladno važećim zakonskim okvirima. Koristeći tehnološka dostignuća olakšan je i ubrzan proces obrade samih zahtjeva kroz povezivanje s raznim relevantnim sustavima – MUP i Evidencija dohodaka i primitaka. Kako bi se sami postupak ostvarivanja pojedinih prava propisanih Odlukom približio građanima cilj je omogućiti i podnošenje e-zahtjeva kao i povezivanje sa što je moguće većim brojem sustava u sklopu državne sabirnice.

U nadolazećem razdoblju cilj je razvoj i poboljšanje dostupnosti usluga, jačanje kvalitete i razvoj kapaciteta dionika u sustavu socijalne zaštite radi ostvarenja razvojnih ciljeva.

RAZVOJNE POTREBE
• poboljšanje dostupnosti te razvoj prava i usluga socijalne skrbi za socijalno ugrožene i ranjive skupine, uz jačanje mehanizama za njihovu provedbu • unaprjeđenje kvalitete života starijih osoba kroz razvoj novih oblika skrbi i podrške u zajednici • jačanje podrške djeci i obiteljima, osobito kroz obiteljske potpore • provedba mjera socijalnog uključivanja za ranjive i teže zapošljive skupine • razvoj kapaciteta pružatelja socijalnih usluga, udruga i ustanova socijalne skrbi, uz osiguranje stručnih, financijskih i infrastrukturnih resursa • podrška humanitarnim organizacijama koje djeluju u području socijalne skrbi

- planiranje i provedba razvojnih projekata usmjerenih na inovacije u socijalnoj zaštiti i bolju povezanost s lokalnim zajednicama
- digitalizacija procesa iz sustava socijalne skrbi

Djeca s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom

Grad Zagreb kontinuirano provodi mjere i aktivnosti kojima utječe na svakodnevni život i unaprjeđenje kvalitete života osoba s invaliditetom. U gradu Zagrebu socijalne usluge za djecu s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom pružaju ustanove, čiji su osnivači Republika Hrvatska i Grad Zagreb te organizacije civilnog društva i drugi pružatelji socijalnih usluga. Grad Zagreb osnivač je četiriju ustanova socijalne skrbi koje pružaju socijalne usluge ovoj korisničkoj skupini – Centra za pružanje usluga u zajednici Mali dom, Centra za rehabilitaciju Silver, Centra za pružanje usluga u zajednici Zagrebački centar za neovisno življenje (ZAC) te Centra za autizam Zagreb (CZAZ). Dostupne usluge uključuju uslugu rane razvojne podrške, psihosocijalne podrške, savjetovanja i boravka, kao i uslugu organiziranog stanovanja za osobe s najtežim tjelesnim invaliditetom te osobe s poremećajima iz spektra autizma. Ustanove, za usluge za koje ispunjavaju mjerila za pružanje socijalnih usluga, imaju sklopljene ugovore o pružanju socijalnih usluga s nadležnim ministarstvom, putem kojih se sufinancira dio troškova pružanja usluga. Preostali iznos za pružanje usluga u ustanovama osigurava Grad Zagreb. Osiguravanjem kvalitetnih i dostupnih socijalnih usluga u zajednici prevenira se institucionalizacija.

Potpore za zapošljavanje osoba s invaliditetom

U svrhu poticanja zapošljavanja osoba s invaliditetom, a osobito osoba s težim stupnjem invaliditeta koje teško mogu ostvariti zaposlenje na otvorenom tržištu rada, Grad Zagreb provodi uslugu od općeg gospodarskog interesa (UOGI) s Ustanovom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom URIHO, najstarijom i najvećom zaštitnom radionicom u Hrvatskoj kojoj je primarni cilj zapošljavanje osoba s invaliditetom. Cilj potpore je osigurati sustavno i održivo zapošljavanje osoba s invaliditetom u različitim djelatnostima, radi njihove profesionalne rehabilitacije, socijalne inkluzije kroz zapošljavanje te iznalaženja novih načina njihova zapošljavanja, uz poštivanje načela odgovornog poslovanja.

RAZVOJNE POTREBE
• širiti mrežu usluga i programa u zajednici i njihovu ravnomjerniju zastupljenost u različitim dijelovima grada
• osigurati dodatne poslovne prostore postojećih ustanova (Silver, Mali dom, ZAC i CZA)
• poticati zapošljavanje osoba s invaliditetom

3.2.6. Mladi u Zagrebu

Mladi u Gradu Zagrebu predstavljaju ključnu društvenu skupinu s velikim razvojnim potencijalom, ali istovremeno suočeni s nizom izazova koji zahtijevaju sustavan pristup i strateške intervencije.

Identificirani su sljedeći razvojni izazovi koje je potrebno adresirati u mandatnom razdoblju:

- 1) demografski pad i iseljavanje mladih – sve izraženiji trendovi migracije mladih,

posebno visokoobrazovanih, prema drugim dijelovima Hrvatske i inozemstvu, ukazuju na potrebu za stvaranjem atraktivnijih uvjeta za život, rad i obrazovanje u Zagrebu;

2) nedostatak dostupnog i pristupačnog stanovanja – mladi se suočavaju s otežanim pristupom tržištu nekretnina, što utječe na njihovu samostalnost i odluke o osnivanju obitelji;

3) neusklađenost obrazovnog sustava s potrebama tržišta rada – iako Zagreb ima razvijenu obrazovnu infrastrukturu, postoji potreba za jačim povezivanjem obrazovanja s poduzetništvom, inovacijama i digitalnim vještinama;

4) ograničene mogućnosti za aktivno sudjelovanje u društvenim procesima – mladi često nemaju dovoljno prostora za izražavanje svojih stavova i uključivanje u procese odlučivanja na lokalnoj razini.

S druge strane, Grad Zagreb raspolaže značajnim razvojnim potencijalima koji se mogu aktivirati u korist mladih:

1) visoko razvijena obrazovna i znanstvena infrastruktura – sveučilišta, instituti i centri izvrsnosti pružaju temelj za razvoj inovativnih programa i poticanje mladih na istraživanje i poduzetništvo;

2) kreativni i kulturni kapital mladih – mladi su nositelji suvremenih kulturnih izraza, digitalne kreativnosti i društvenih inovacija, što Zagreb može dodatno valorizirati kroz potporu kulturnim centrima, coworking prostorima i startup inkubatorima;

3) postojeće mjere za poticanje zapošljavanja i poduzetništva – Grad već provodi programe za samozapošljavanje, poticanje društvenog poduzetništva i mentoriranje mladih, koje je potrebno proširiti i prilagoditi novim trendovima;

4) digitalna transformacija i zelene politike – mladi su prirodni nositelji promjena u području digitalizacije i održivog razvoja, te ih je nužno uključiti u oblikovanje i provedbu zelenih i pametnih rješenja za grad.

U mandatnom razdoblju 2025.–2029. ključno je osigurati horizontalnu integraciju politika za mlade u svim područjima – od obrazovanja, zapošljavanja i stanovanja, do kulture, zdravlja i participacije – kako bi se stvorio inkluzivan, poticajan i održiv gradski okvir za njihov razvoj i ostanak u Zagrebu.

RAZVOJNE POTREBE
• olakšati mladima pristup tržištu nekretnina
• razvoj inovativnih programa i poticanje mladih na istraživanje i poduzetništvo
• širenje i unaprjeđenje programa za samozapošljavanje, poticanje društvenog poduzetništva i mentoriranje mladih
• potpora kulturnim centrima, coworking prostorima i startup inkubatorima

3.2.7. Branitelji u Gradu Zagrebu

Skrb za hrvatske branitelje iz Domovinskog rata i članove njihovih obitelji dio je sustava socijalne politike Republike Hrvatske. Trenutno u Zagrebu živi oko 58.530 hrvatskih branitelja od kojih status HRVI ima 6.210 osoba. Mjerama i programima skrbi za hrvatske branitelje iz

Domovinskog rata i članove njihovih obitelji želi se pružiti neposredna, brza i učinkovita pomoć najugroženijim hrvatskim braniteljima i članovima njihovih obitelji radi poboljšavanja osnovnih životnih uvjeta i radi pravovremene informiranosti o mjerama i vrstama pomoći Grada Zagreba te prava sukladno Zakonu o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji.

Prema podacima za 2024., gotovo 9.000 korisnika ostvaruju prava sukladno važećim propisima u Gradu Zagrebu. Osigurana je kontinuirana provedba potrebnih programa, mjera i aktivnosti koje uključuju provođenje mjera zdravstvenog nadstandarda ostvarivanjem medicinske rehabilitacije HRVI i članova obitelji smrtno stradaloga i nestalog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata, sistematskih pregleda, kardiovaskularnih te preventivnih onkoloških pregleda za sijelo pluća i bronha.

Radi pružanja savjetodavne i stručne pomoći sukladno ukazanim i specifičnim potrebama navedene populacije u Gradu Zagrebu kontinuirano djeluju i dva savjetovališta: Savjetovalište za hrvatske branitelje Grada Zagreba i članove njihovih obitelji i Savjetovalište za članove obitelji hrvatskih branitelja liječenih od PTSP-a.

Ustanova za sveobuhvatnu skrb „Tigrovi” osnovana je 2016. s ciljem pružanja sveobuhvatne pomoći pripadnicima 1. gardijske brigade „Tigrovi” i Jedinice za posebne namjene MUP-a RH Rakitje, kao i članovima njihovih obitelji. Ustanova provodi niz programa i projekata te pruža stručnu pomoć u prevladavanju teškoća svojih korisnika, a osigurava i privremeni smještaj za potrebe liječenja, učenja ili ostvarivanja prava te u drugim specifičnim okolnostima. Također organizira važna obilježavanja, kulturna i sportska događanja.

RAZVOJNE POTREBE
• povećati smještajni kapacitet za starije i bolesne veterane Grada Zagreba • osigurati bolju dostupnost specijalističkih pregleda i bolničkog liječenja te razvijati nove zdravstvene programe za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji • pružiti pomoć pri rješavanju stambene problematike HRVI-a, hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji povećanjem broja stambenih jedinica u vlasništvu Grada Zagreba i gradskih građevinskih zemljišta

3.3. Gospodarstvo

3.3.1. Gospodarstvo

Glavni izazovi u području gospodarstva odnose se na povećanje poduzetničke svijesti o važnosti zelenog održivog gospodarstva i učinkovitijeg korištenja resursa, daljnje jačanje sustava potpora inovativnim poduzećima za internacionalizaciju poslovanja, kao i niska razina ulaganja u istraživanje i razvoj, nove i zelene tehnologije, inovacije i eko inovacije te suradnja poduzetnika s sveučilištima i znanstvenoistraživačkim institucijama. U tom kontekstu Grad Zagreb će nastaviti s jačanjem konkurentnosti poduzetnika prije svega stvaranjem preduvjeta za osnivanje i razvoj naprednih, sofisticiranih, visokotehnoloških poslovnih subjekata kroz

poticanje inovativnih kapaciteta transferom inovacija, tehnologija i znanja. Također, ulagat će se u nove i zelene tehnologije te potaknuti jačanje suradnje s obrazovnim i znanstvenoistraživačkim institucijama. Jedan od glavnih uvjeta je i razvijanje proaktivne poduzetničke poslovne infrastrukture, ali i stvaranje uvjeta za razvoj digitalne transformacije radi održavanja i razvoja poslovanja.

RAZVOJNE POTREBE
• jačati sustav poticajnih mjera ulaganja u nove i zelene tehnologije, istraživanje i razvoj, inovacije i eko-inovacije
• pružati podršku poduzetnicima prilikom internacionalizacije poslovanja
• poticati suradnju poduzetnika sa sveučilištima i znanstveno istraživačkim institucijama s ciljem transfera tehnologije i znanja
• razvijati i omogućiti pristup alternativnim izvorima financiranja
• pružiti potporu boljoj integraciji digitalne tehnologije u mala i srednja poduzeća
• razvijati visokokvalitetne poduzetničko poslovne infrastrukture

Poduzetništvo i obrtništvo

Glavni izazovi u jačanju rasta i konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika i obrtnika odnose se na jačanje svijesti o važnosti uloge poduzetništva za osobni i gospodarski razvoj, nedostatak financijskih sredstava za pokretanje i održivost poslovanja u početnoj fazi poslovanja, nezainteresiranost mladih za obrtnička zanimanja, nedostatak poduzetničkih znanja i kompetencija, kao i nedovoljno iskorištena digitalna integracija. Također, izražena je nedostatna svijest o važnosti društvenog poduzetništva za ostvarivanje ekonomskih, društvenih i okolišnih ciljeva, kao i slaba konkurentnost, vidljivost i pozicioniranost društvenih poduzetnika na tržištu.

U tom kontekstu nastaviti će se s dodjelom financijske potpore za realizaciju razvojnih projekata poduzetnika i obrtnika; nastaviti će se s provedbom savjetodavnih usluga, različitih vrsta edukacija, kao i pružanjem podrške u realizaciji poslovanja s ciljem jačanja kompetencija poduzetnika i obrtnika, a time i njihove konkurentnosti; nastaviti će se aktivnosti kojima se promoviraju obrtnička zanimanja i poduzetništvo te će se i dalje pružati podrška društvenim poduzetnicima, kao i njihovoj većoj prepoznatljivosti na tržištu.

RAZVOJNE POTREBE
• pružati financijsku podršku obrtnicima i poduzetnicima, posebice u početnim fazama poslovanja
• razvijati pozitivan stav prema poduzetništvu te jačati svijest o ulozi poduzetništva kao temelja gospodarskih i općih društvenih vrijednosti
• promovirati obrtnička zanimanja
• promovirati i razvijati društveno poduzetništvo kroz financijsku podršku, edukaciju i savjetovanje radi ostvarivanja ekonomskih, društvenih i okolišnih ciljeva
• organizirati edukacije i savjetovanja radi povećanja poduzetničkih kompetencija i vještina
• doprinijeti digitalnoj transformaciji poslovanja obrtnika i poduzetnika

3.3.2. Turizam

Glavni izazovi u području turizma su prekomjerna turistička aktivnost u užem gradskom središtu što posljedično dovodi do nedovoljne iskorištenosti turističkih potencijala ostalih dijelova Grada, utjecaj klimatskih promjena na razvoj turističke ponude, naročito tijekom ljetnih mjeseci te nedovoljno korištenje zelenih tehnologija i rješenja u turističkom sektoru. Nastavit će se poticanje razvoja turističke ponude izvan užeg centra Grada te korištenja zelenih tehnologija i rješenja u turističkom sektoru s ciljem postizanja većeg stupnja održivosti te ublažavanja i prilagodbi posljedica klimatskih promjena. Nadalje, zbog promjene zakonskog okvira, potrebno je nastaviti suradnju s Turističkom zajednicom grada Zagreba kako bi se postigli željeni ciljevi i nastavilo s razvojem turizma u Gradu Zagrebu.

RAZVOJNE POTREBE
• poticati ravnomjerniji razvoj turizma izvan užeg centra Grada
• poticati korištenje zelenih tehnologija i inovativnih rješenja u turističkom sektoru
• pružiti doprinos naporima za ublažavanje i prilagodbi posljedica klimatskih promjena
• nastaviti suradnju s Turističkom zajednicom grada Zagreba s ciljem razvoja turizma u Gradu Zagrebu

3.3.3. Poljoprivreda, šumarstvo i lovstvo

Poljoprivreda

Glavni izazovi u području poljoprivrede su očuvanje poljoprivredno-gospodarskog prostora uvažavajući njegov potencijal za uzgoj i proizvodnju hrane uz očuvanje ekološke ravnoteže. Grad Zagreb nastavit će poticati ekološku i certificiranu proizvodnju osobito voća i povrća, te primjenu inovativnih rješenja koji povećavaju dohodovnost proizvodnje bez negativnih utjecaja na okoliš. Razvijat će se novi oblici urbane poljoprivrede uz primjenu ekološki održivih rješenja, a u postojećim gradskim vrtovima očuvat će se postojeća razina opremljenosti, uz uvođenje novih sadržaja. Provodit će se mjere za jačanje prehrambene otpornosti i samodostatnosti grada uspostavom kratkih lanaca opskrbe, dinamičkog sustava zelene javne nabave za ustanove Grada Zagreba, te jačanjem potrebe i svijesti o prednostima potrošnje lokalnih proizvoda i proizvoda dodane kvalitete, važnosti kružnog gospodarenja i sprečavanja nastajanja otpada od hrane.

RAZVOJNE POTREBE
• uskladiti stvarne potrebe i mogućnosti s normativima u prostorno-planskoj dokumentaciji
• dodijeliti državno zemljište u zakup
• povećati znanje poljoprivrednika posebice u eko održivom sustavu gospodarenja
• definirati posebne poticajne kriterije za ekološka gospodarstva
• uvoditi posebne poticajne mjere za proizvođače voća i povrća
• definirati nove lokacije za uređenje i opremanje gradskih vrtova u suradnji s nadležnim gradskim uredima pomoću obnovljivih izvora energije (solarne pumpe)

• uspostaviti kontrolirani i standardizirani put domaćih proizvoda od direktnih proizvođača do potrošača
• primjenjivati dobre upravljačke prakse za gospodarenje otpadom od hrane i zbrinjavanje viškova
• razviti sustav koji će poticati organizaciju proizvodnje kao i pružati potrošačima potrebnu edukaciju o proizvodima

Šumarstvo

Glavni izazovi u području šumarstva su usitnjenost posjeda, nesređeni imovinsko pravni odnosi, nedovoljna znanja i nezainteresiranost malih šumoposjednika te neekonomičnost gospodarenja privatnim šumama što dovodi do sve veće neujednačenosti u stupnju uređenosti šuma s obzirom na vlasništvo i smanjenje površina šuma uslijed ubrzane urbanizacije. Nastavit će se provedba mjera i aktivnosti usmjerenih na učinkovito gospodarenje šumama u vlasništvu grada i države te razvoj modela učinkovitijeg gospodarenja šumama u privatnom vlasništvu, poticat će se edukacija šumoposjednika radi usvajanja novih znanja i vještina potrebnih za održivo gospodarenje šumama.

RAZVOJNE POTREBE
• uvođenje prava prvootkupa prilikom prodaje privatnih šuma unutar građevinskog područja
• poticati otkupljivanje privatnih šuma uvođenjem mjera potpora otkupljivačima
• poticati održivo gospodarenje šumom
• urediti imovinsko-pravne odnose i poticati korištenje EU fondova
• sustavno educirati privatne šumoposjednike u stjecanju novih znanja i vještina povezanih s gospodarenjem šumama
• jačati udruge šumoposjednika i poticati njihova udruživanja radi okrupnjivanja šumskog posjeda i zajedničkog gospodarenja tim posjedom

Lovstvo

Glavni izazovi u području lovstva su promjena staništa divljači i prisustvo divljači u urbanom prostoru koje dovodi do neželjenih interakcija s ljudima i nastanka šteta od divljači i na divljači, održivost gospodarenja divljači u osnovanim lovištima i površinama izvan lovišta, te nezainteresiranost mlađe populacije za bavljenje lovom. Grad Zagreb poticat će provedbu svih lovnogospodarskih planova na području Grada Zagreba, donosit će se mjere za sprječavanje šteta od divljači, te će se provoditi mjere i aktivnosti usmjerene na razvoj modela učinkovitijeg upravljanja s divljači u lovištima i na nelovnim površinama.

RAZVOJNE POTREBE
• osiguravanje raznih oblika potpora za efikasnije provođenje lovnogospodarskih planova u cilju sprječavanja šteta od divljači
• provođenje stalne edukacije građana o suživotu s divljači u urbanim dijelovima grada
• osiguranje efikasnije provedbe programa zaštite divljači

3.4. Prostor

3.4.1. Prostorni resursi i upravljanje prostorom

Prostorno planiranje u Gradu Zagrebu suočeno je s brojnim strukturnim i operativnim izazovima koji su u korelaciji s održivim urbanim razvojem.

Izazovi uključuju ograničene prostorne resurse za pojedine namjene uz (još uvijek) prevladavajući model prostornog razvoja širenjem na neizgrađena područja u rubnim dijelovima Grada bez pravovremene odgovarajuće prateće infrastrukture te javnih i društvenih sadržaja. U cilju održivog urbanog razvoja, nužan je podržani prelazak na koncept sažimanja Grada primarno kroz revitalizaciju zapuštenih i zanemarenih dijelova, plansku regeneraciju brownfield područja te obnovu gradskog središta.

Pristup prostornom i urbanističkom planiranju uglavnom je sektorski, što onemogućuje integrirano sagledavanje kompleksnih urbanih procesa. Potrebno je razviti nove, kreativne alate za urbani razvoj i transformaciju, temeljene na visokoj razini analitičke podrške, interdisciplinarnosti i participativnom planiranju.

Zakonodavni okvir, koji snažno utječe na lokalno planiranje, pokazuje se teško primjenjivim u specifičnom urbanom kontekstu Zagreba. Prostorni planovi često ne reflektiraju lokalne potrebe i identitet, a njihova izrada, složena i dugotrajna procedura donošenja i izmjena ne omogućuju pravovremene odgovore na suvremene društvene, gospodarske, okolišne i sigurnosne izazove.

Unatoč izradi i provedbi prostornih i urbanističkih planova unutar zakonskih okvira, kvaliteta života u izgrađenim prostorima nije dostatna u odnosu na prateće javne i društvene sadržaje te zelenu, komunalnu i prometnu infrastrukturu, sve sukladno EU politikama.

Tijekom mandatnog razdoblja Grad će uputiti na donošenje Izmjene i dopune Prostornog plana Grada Zagreba 2025. (dalje u tekstu: PPGZ) na temu infrastrukture i prometa, Izmjene i dopune PPGZ-a na temu gospodarenja otpadom te će se pokrenuti izrada novog PPGZ-a i uputiti na donošenje u 2027. godini. Tijekom 2026. uputit će se na donošenje Izmjene i dopune Generalnog urbanističkog plana GUP Sesvete i pokrenut će se aktivnosti usmjerene na izradu novog GUP-a Grada Zagreba. Urbanistički planovi uređenja i njihove izmjene i dopune izrađivat će se i upućivati na donošenje sukladno razvojnim potrebama Grada. Svi navedeni prostorni planovi utemeljeni su na stručnim prostorno planskim studijama i podlogama koje se paralelno izrađuju (Studija Šume i šumsko zemljište Grada Zagreba, Agrikulturni krajobraz, zelena infrastruktura i rješenja utemeljena na prirodi Grada Zagreba, Bonitetna karta tla Grada Zagreba, Konzervatorska podloga Grada Zagreba i dr.).

Također će, sukladno važećem (novousvojenom) GUP-u grada Zagreba, Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba pokrenuti aktivnosti izrade Smjernica za oblikovanje javnih prostora (čl. 102., st. 7) te aktivnosti izrade Planskih osnova za potrebe Urbanističko-konzervatorskog plana Povijesne urbane cjeline grada Zagreba (čl. 102, st. 3 i 4) kojim će se integrirati urbanističke i konzervatorske smjernice.

RAZVOJNE POTREBE	
• integrirani pristup prostornom i urbanističkom planiranju ○ povezivanje prostornog sa strateškim planiranjem (unaprjeđenje prostornog i urbanističkog sloja dodavanjem ekonomske i vremenske komponente u cilju provedivosti održivih rješenja), ○ pronalaženje i korištenje novih kreativnih alata za urbanu transformaciju, ○ široka javna participacija u cilju definiranja i zaštite javnog interesa, ○ sudjelovanje svih relevantnih aktera/dionika u procesu planiranja razvoja Grada ○ suradnja svih razina uprave i samouprave u prostornom planiranju, ○ povezivanje svih modela urbanističkog programiranja, planiranja i upravljanja obnove / razvoja	
• izrada nove generacije prostorno-planske dokumentacije	
• izrada planskih smjernica sukladno EU zelenim politikama i ugradnja u prostorno-plansku dokumentaciju	
• izrada smjernica za oblikovanje javnog prostora	
• izrada urbanističko-konzervatorskog plana za Povijesnu urbanu cjelinu grada Zagreba	
• izrada (prostorno-planskih) polazišta za sustavnu i strukturnu preobrazbu / cjelovitu zelenu urbanu obnovu i modernizaciju središnjih povijesnih dijelova uz podizanje kvalitete života	
• osiguranje visoke razine analitičke podrške u prostornom planiranju usklađene s dugoročnim razvojnim ciljevima i održivim urbanističkim načelima i izrada složenih prostornih analiza kao temeljnih podloga za donošenje strateških i drugih odluka u uređenju Grada	
• kreiranje i upravljanje informacijskim sustavom prostornog uređenja čime će se omogućiti prilagodba prostornog planiranja suvremenim izazovima i podržati održivi razvoj i regeneracija Grada	
• predlaganje prioriternih područja za razvoj te pokretanje i sudjelovanje u razvoju projekata od važnosti za Grad kada ti projekti imaju prostorno-plansku komponentu	
• aktivno uključivanje u dijalog s nadležnim ministarstvom te zagovaranje uvođenja učinkovitog i kvalitetnog sustava prostornog uređenja	
• umrežavanje Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba u EU i svjetske istraživačke i urbanističke mreže te asocijacije u svrhu jačanja stručnih kapaciteta i snažnijeg uključivanje Zavoda u projekte međunarodne suradnje i provođenje međunarodnih projekata koji imaju utjecaja na prostorni razvoj	
• dati naglasak na instrumente realizacije prostorno planske dokumentacije	
• donositi urbanističke planova uređenja lokalne razine u skladu s potrebama društva u cjelini, s naglaskom na javne površine	

STRATEGIJSKE ODLUKE I PLANOVI TE GRADSKI PROJEKTI

Obzirom na veliki broj zagrebačkih gradskih projekata definiranih u Generalnom urbanističkom planu grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 16/07, 8/09, 7/13, 9/16 i 12/16 – pročišćeni tekst, 17/24, 19/24 – pročišćeni tekst), izmjenama i dopuna Generalnog urbanističkog plana iz 2025. godine redefiniran je pojam gradskog projekta, te je izdvojeno 9 područja na kojima se provode gradski projekti. Gradski su projekti definirani kao složene aktivnosti uređenja i revitalizacije prostora koje se provode u skladu s odredbama plana, a prema posebnoj gradskoj Odluci s ciljem povećavanja vrijednosti i kvalitete gradskog prostora te generiranja razvoja šireg urbanog područja.

Prostori određeni za gradske projekte su:

1. Glavni željeznički kolodvor, željeznička pruga i željezničke radionice „Janko Gređelj“;
2. Bivši industrijski sklop „Zagrepčanka“ u Heinzelovoj;
3. Blok „Badel“ uz Trg Eugena Kvaternika;
4. Kampus Borongaj;
5. Zagrebački velesajam;
6. Zagrebački velesajam – zona istok;
7. Nova bolnica i Termalno kupalište Blato;
8. Park Novi Zagreb;
9. Zona sajma automobila u Jakuševcu

RAZVOJNE POTREBE
• utvrditi proceduru pripreme i provedbe strateških gradskih projekata
• istražiti mogućnosti financiranja projekata (javno-privatno partnerstvo, bespovratna sredstva EU i/ili sredstva drugih nacionalnih i/ili međunarodnih institucija)
• jačati kapacitete za pripremu i provedbu strateških projekata
• uspostaviti partnerski i participativni pristup sa poslovnim i civilnim sektorom

3.4.2. Upravljanje podacima o prostoru i stanovništvu Grada

U nadležnosti Gradskog ureda za katastar i geodetske poslove provodi se usklađenje katastarskih zemljišnoknjižnih podataka i uspostava Baze zemljišnih podataka (BZP) redovnim postupanjem Ureda, provođenjem novih katastarskih izmjera uz istodobnu obnovu zemljišne knjige te obnovama zemljišne knjige na temelju postojećeg službenog katastarskog operata za općine koje ne zahtijevaju novu katastarsku izmjeru, a zemljišna knjiga do sada nije obnovljena.

Sustavno usklađivanje kroz postupke izlaganja i obnovu zemljišne knjige provodi se kroz cjelovite katastarske općine i na taj način rješava se neusklađeno stanje o nekretninama na području Grada koje je uzrokovano povijesnim nasljeđem.

Od lipnja 2025.g. započela je uspostava potpuno novih registara u Republici Hrvatskoj – registar upravitelja zgrada i registar zajednica suvlasnika u koje se upisi provode u upravnom postupku. Rokovi za uspostavu su kratki, a priprema i obrada podataka zahtjevna.

Odlukom Gradske skupštine iz rujna 2024.g. Uredu je u nadležnosti uspostava i vođenje GIS komunalne infrastrukture u Gradu Zagrebu čiji je cilj jednoznačno i potpuno evidentirati komunalnu infrastrukturu u Gradu u svrhu učinkovitijeg upravljanja.

Statistika

Statistički poslovi obuhvaćaju prikupljanje, analizu i diseminaciju podataka o gospodarskim i društvenim pokazateljima Grada Zagreba, pružajući temelj za izradu strateških dokumenata, planova i izvještaja te pružaju podršku gradskim upravnim tijelima u donošenju odluka i oblikovanju javnih politika. Kako bi statistički podatci bili što dostupniji daljnja digitalizacija statističkih podataka omogućava njihovu objavu u strojno čitljivim formatima, čime se unaprjeđuje pristup, primjenjivost i transparentnost podataka za gradsku upravu i širu

javnost.

Objavljeni statistički podaci, dostupni u vizualno interaktivnim oblicima i strojno čitljivim formatima, omogućuju informirano odlučivanje u razvojnim i gospodarskim politikama Grada Zagreba, dok istovremeno unaprjeđuju transparentnost i digitalnu transformaciju kroz poboljšan pristup i diseminaciju podataka.

RAZVOJNE POTREBE
• unaprjeđenje dostupnosti i transparentnosti podataka
• daljnje unaprjeđenje transparentnosti i digitalne transformacije
• podrška građanima, pravnim osobama i tijelima javne uprave daljnjim razvojem e-usluga te savjetovanjem
• sustavno rješavanje povijesno naslijeđenih neusklađenosti
• dovršiti uspostavu registra upravitelja zgrada i registra zajednica suvlasnika u zakonski propisanim rokovima
• osigurati potpunu i točnu evidenciju svih vrsta komunalne infrastrukture u GIS-u
• daljnja digitalizacija statističkih podataka

3.4.3. Upravljanje gradskom imovinom

Strategija upravljanja imovinom Grada Zagreba 2020.-2026. (Službeni glasnik Grada Zagreba 15/20 – dalje u tekstu: Strategija) obvezujući je dokument u funkciji učinkovitijeg upravljanja imovinom u vlasništvu ili na raspolaganju Grada Zagreba. Strategija je donesena za razdoblje od 7 godina, a sadrži dugoročne, srednjoročne i kratkoročne smjernice i ciljeve vezane uz upravljanje imovinom. Jedan od najvažnijih posebnih ciljeva iz Strategije za unaprjeđenje modela upravljanja gradskom imovinom jest PC 4.1. Primjena koncepta funkcionalne klasifikacije nekretnina. Osnovna klasifikacija dijeli nekretnine na: OBVEZNU imovinu koju Grad mora imati za ispunjenje poslova iz svojeg djelokruga; DISKRECIJSKU imovinu s kojom Grad pruža potporu izvan svojeg obvezujućeg djelokruga i PRIHODOVNU imovinu za ostvarivanje plodova od imovine Grada.

Važnost klasifikacije ogleda se u tome što se za svaku grupu, odnosno klasifikacijsku skupinu, posebno definiraju principi, politike odnosno smjernice za raspolaganja, koji će pojednostaviti proces, učiniti ga lako primjenjivim i konačno transparentnim za javnost. Gradu Zagrebu osigurat će bitnu smjernicu za daljnje definiranje politika ulaganja, korištenja i ubiranja plodova od imovine.

Baza podataka „Upravljanje imovinom“ je mrežna aplikacija koja predstavlja sveobuhvatnu i cjelovitu, metodološki standardiziranu i kontinuiranu evidenciju imovine Grada Zagreba. Aplikacija nije samo baza podataka gradske imovine već je alat u kojem se kreiraju i pohranjuju poslovni događaji povezani sa stjecanjem te stvarnopravnim i obveznopravnim raspolaganjem nekretninama. Nadalje, putem aplikacije nekretnine se povezuju s knjigovodstvenim podatcima evidentiranim u aplikaciji Evidencija dugotrajne imovine – EDI.

S obzirom na svoju kompleksnost, aplikacija se kontinuirano nadograđuje, primjerice zbog promjena propisa o upravljanju stanovima i poslovnim prostorima te katalogu nekretnina, bit

će potrebno provesti nadogradnju i za potrebe primjene sustava klasifikacije nekretnina te druge nadogradnje koje će biti potrebne u planskom razdoblju.

3.4.4. Stanovanje

Grad Zagreb aktivno provodi projekte priuštivog stanovanja kao ključnog elementa svoje stambene politike, sukladno strateškom dokumentu Plan razvoja Grada Zagreba za razdoblje do kraja 2027. godine.

Cilj je povećati dostupnost stanova za građane s nižim prihodima, smanjiti pritisak na tržište najma i omogućiti obiteljima pristup kvalitetnom stambenom prostoru. Projekti se financiraju iz različitih izvora, uključujući proračun Grada Zagreba, te zajam Europske investicijske banke, a planira se i korištenje sredstava iz fondova Europske unije i drugih financijskih instrumenata. Njihova realizacija predviđena je u idućem razdoblju, s dugoročnim ciljem unaprjeđenja stambene infrastrukture i podizanja kvalitete života građana. Zemljište za spomenute projekte osigurano je na području Borovja za 600 stanova odnosno 1.700 stanovnika, te za dodatne projekte u naselju Sveta Klara. Gradnja stambeno-poslovne zgrade je započeta u naselju Podbrežje za oko 300 obitelji. U razdoblju Provedbenog programa u istom naselju planira se stjecanje zemljišta za gradnju još sedam stambenih zgrada za priuštivi i socijalni najam.

3.4.5. Komunalna infrastruktura

Odvoz i odlaganje otpada

Glavni izazovi u području gospodarenja otpadom su nedostatak suvremenih tehnologija za gospodarenje otpadom te nedovoljna edukacija građana koja rezultira otporom prema promjenama, naročito kada one uključuju dodatne troškove ili promjene svakodnevnih navika. Planirani Centar za gospodarenje otpadom u Resniku predstavlja važan strateški projekt koji će, po dovršetku, znatno unaprijediti sustav obrade otpada te znatno povećati stopu recikliranja, a čijom izgradnjom će se ostvariti preduvjeti za zatvaranje odlagališta otpada Prudinec/Jakuševac.

Ostvarivanje strateških ciljeva gospodarenja otpadom dugoročan je proces koji jača sustav i smanjuje pritisak na okoliš i zdravlje, uz racionalno korištenje resursa i uspostavu kružnog gospodarstva. Gospodarenje otpadom u velikim gradovima, poput Zagreba, jedan je od najvažnijih aspekata održivog urbanog razvoja. U posljednjih nekoliko godina, Grad Zagreb je pokrenuo niz promjena u načinu prikupljanja, razvrstavanja i obrade otpada, s ciljem usklađivanja s europskim standardima i stvaranja čistijeg i zelenijeg grada.

Važan pomak predstavlja uvođenje sustava odvojenog prikupljanja otpada, čime se nastoji potaknuti građane na odgovornije postupanje s otpadom. Uvođenjem plavih vrećica za miješani komunalni otpad te povećanjem broja podzemnih i polupodzemnih spremnika stvara se okvir koji omogućuje bolje razvrstavanje i recikliranje. Ukupno je izvedeno 58 lokacija podzemnih spremnika i 91 lokacija polupodzemnih spremnika, te je u tijeku daljnja ugradnja polupodzemnih spremnika koji će postupno zamijeniti postojeće zelene otoke po svim

gradskim četvrtima (ukupno predloženih lokacija: 735). Na taj će se način ukloniti spremnici s ulica, čime se doprinosi estetskom izgledu grada i boljoj dostupnosti za odvojeno prikupljanje otpada. Istodobno se građanima u obiteljskim kućama dodjeljuju novi spremnici za odgovorno odvajanje otpada. Zahvaljujući tim mjerama, u Zagrebu je vidljiv porast udjela odvojeno prikupljenog otpada, što je pozitivan trend koji treba dodatno ojačati.

Osim toga, u planu je izgradnja Centra za ponovnu uporabu, čime će se smanjiti nastanak otpada, produljiti životni vijek predmeta kroz popravak, obnovu i ponovno korištenje te potaknuti razvoj tržišta i radnih mjesta temeljenih na principima kružne ekonomije.

Uz sve navedeno, Grad Zagreb u suradnji s Zagrebačkim holdingom intenzivno radi na uređenju sustava reciklažnih dvorišta kroz rekonstrukciju postojećih i izgradnju novih objekata na lokacijama unutar gradskih četvrti Grada Zagreba.

RAZVOJNE POTREBE
• uspostaviti cjeloviti sustav gospodarenja otpadom koji će uključivati sve elemente predviđene redom prvenstva u gospodarenju otpadom s dugoročnim ciljevima u skladu s gospodarskim mogućnostima
• izgraditi Centar za ponovnu uporabu za potrebe Grada Zagreba
• izgraditi Centar za gospodarenje otpadom za potrebe Grada Zagreba i Zagrebačke županije
• zatvaranje odlagališta Prudinec-Jakuševac na siguran i ekološki prihvatljiviji način
• poboljšanja u logističkoj infrastrukturi kroz širenje mreže reciklažnih dvorišta, mobilnih reciklažnih dvorišta, polupodzemnih i podzemnih spremnika te gradnje tipiziranih boksova za smještaj spremnika
• uvođenje odvojenog prikupljanja otpada u svim odgojno-obrazovnim ustanovama Grada Zagreba
• jačanje javne svijesti i edukacije građana o odvojenom prikupljanju, smanjenju otpada, kompostiranju i pravilnom odlaganju opasnog otpada

Vodno gospodarstvo

U području vodnog gospodarstva razvojni izazovi očituju se u starosti vodovodne infrastrukture i visokim maksimalnim tlakovima što uzrokuje značajne gubitke vode u sustavu. Također, tu je i pitanje nedostatne pokrivenosti gradskog područja javnim sustavom odvodnje te nedostatan stupanj pročišćavanja otpadnih voda.

U cilju očuvanja prirodnih gradskih resursa, s dugoročno pozitivnim učinkom na kvalitetu života građana i kao odgovor na gore navedene izazove u provođenju je jedan od najznačajnijih projekata za budućnost Zagreba – Projekt Zagreb koji predstavlja najveće strateško ulaganje u vodoopskrbu i odvodnju Grada Zagreba te usklađenje sa Direktivom o kvaliteti vode namijenjene za ljudsku potrošnju (2020/2184/EZ) i Direktivom o pročišćavanju komunalnih otpadnih voda (91/271/EEZ).

Projekt uključuje tri glavne komponente, čime se direktno odgovara na razvojne potrebe u području vodnog gospodarstva:

- izgradnju i rekonstrukciju mreže javne vodoopskrbe u više naselja u gradskim četvrtima Grada Zagreba te izgradnju vodospreme Šalata, sa uspostavom nulte zone na vodocrpilištu Mala Mlaka, u svrhu postizanje povećanja priključenosti, smanjenja gubitaka u sustavu i smanjenja učestalosti kvarova te povećanja operativne učinkovitosti,
- izgradnju i rekonstrukciju mreže javne odvodnje u više naselja u gradskim četvrtima Grada Zagreba, čime se postiže povećanje priključenosti,
- dogradnju Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Zagreba na III. stupanj pročišćavanja za uklanjanje dušika i fosfora sa unapređenjem linije obrade mulja u vidu izgradnje jedinice za termalnu hidrolizu i termalno sušenje mulja.

Problematiku urbane oborinske odvodnje na području Grada Zagreba možemo generalno podijeliti na nekoliko segmenata: utjecaj potoka kao i slivnih voda s obronka Medvednice, nedostatak „kišnih preljeva“, odnosno rasterećenja mješovitog sustava odvodnje, izgradnja sustava urbane oborinske odvodnje na područjima gdje je predviđena izgradnja razdjelnog sustava odvodnje.

Neke od potrebnih aktivnosti za upravljanje rizicima od urbanih poplava na području grada Zagreba jesu poboljšanje mreže meteoroloških i hidroloških postaja, uspostava mreže mjernih postaja za hidrauličke parametre i sustava monitoringa, izrada katastra urbane oborinske odvodnje, izrada cjelovite studije upravljanja rizicima od urbanih poplava te izrada i donošenje kriterija, po čijoj provedbi će se odrediti bitni parametri za projektiranje sustava urbane oborinske odvodnje.

Slijedom odredbi Uredbe o uslužnim područjima (NN 70/2023) Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. je društvo preuzimatelj na uslužnom području 11 te su izvršena pripajanja trgovačkih društava koja su bila raniji javni isporučitelj u gradovima Jastrebarsko, Samobor i Sveta Nedjelja, kao i općine Stupnik, Klinča Sela i Žumberak u Zagrebačkoj Županiji.

U narednih četiri godine Vodoopskrba i odvodnja d.o.o. planira daljnja unaprjeđenja sustava digitalizacijom očitavanja vodomjera na svom uslužnom području. Glavni ciljevi su postizanje 100% očitavanja vodomjera koji komuniciraju putem LoRaWAN mreže u Gradu Zagrebu (najprije centar Grada, potom ostatak), dok se na ostatku uslužnog područja planira provesti opremanje svih postojećih vodomjera impulsnim izlazima i WM-Bus radio modulima te uspostaviti očitavanje Walk-By/Drive-By metodom.

RAZVOJNE POTREBE
• izgradnja i rekonstrukcija mreže javne vodoopskrbe
• izgradnja i rekonstrukcija mreže javne odvodnje
• dogradnja Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda grada Zagreba na III. stupanj pročišćavanja
• izgradnja sustava urbane oborinske odvodnje
• upravljanje rizicima od urbanih poplava

3.4.6. Zaštita i zbrinjavanje životinja

Glavni razvojni izazovi u zaštiti i zbrinjavanju životinja su smanjenje rizika od narušavanja zdravlja ljudi i životinja i onečišćenja okoliša kao posljedice neodgovarajućeg odlaganja

nusproizvoda životinjskog podrijetla, zbrinjavanje svih životinja koje se nekontrolirano kreću javnim površinama, te napuštenih i izgubljenih kućnih ljubimaca, podizanje kvalitete usluga ustanove Zoološki vrt Grada Zagreba kao turističke atrakcije. Provodit će se aktivnosti vezane uz unaprjeđenje i osiguranje kapaciteta za potrebe zbrinjavanja životinja u skladu s propisima, te uz unaprjeđenje sustava veterinarskog javnog zdravstva i jačanje kapaciteta ustanove Zoološki vrt Grada Zagreba.

RAZVOJNE POTREBE
• smanjiti rizik za sigurnost i imovinu građana te zdravlje ljudi i životinja pravodobnim smještajem i zbrinjavanjem životinja
• postupati sa lešinama životinja sukladno propisima
• provoditi preostale faze započetog projekta „Razvojni plan skloništa“ s izradom projektnog rješenja i izvedbenog projekta
• stvoriti infrastrukturne preduvjete za obavljanje djelatnosti te smještaj svih vrsta nezbrinutih životinja za koje se ukazuje potreba
• osigurati permanentno prisustvo javnosti u radu Skloništa za nezbrinute životinje uz stalnu edukaciju građana, a napose najmlađih
• jačanje kapaciteta ustanove Zoološki vrt grada Zagreba

3.4.7. Promet

U urbanom prometnom sustavu identificirani su brojni izazovi koji značajno utječu na njegovu učinkovitost, sigurnost i održivost. Prometna zagušenost učestala je na određenim prometnicama, osobito u jutarnjim i popodnevrim vršnim opterećenjima. U dijelovima grada prisutna je smanjena dostupnost javnog prijevoza, što se očituje u velikim međusobnim udaljenostima između autobusnih stajališta te nedovoljnom broju dnevnih autobusnih linija.

Prometna povezanost u smjeru sjever-jug ograničena je prirodnom barijerom rijeke Save, dok se željeznički promet ne koristi u dovoljnoj mjeri, ni u pogledu kapaciteta ni integracije u gradski prometni sustav. Modernizacija prometne signalizacije u pojedinim dijelovima Grada te daljnji razvoj biciklističke infrastrukture predstavljaju značajan potencijal za podizanje ukupne kvalitete urbanog prometnog sustava.

U svrhu poboljšanja prometne slike Grada, započeta je priprema i provedba niza infrastrukturnih projekata s ciljem unaprjeđenja održive mobilnosti (Izgradnja i rekonstrukcija Sarajevske ulice sa izgradnjom tramvajske pruge, Izgradnja tramvajske pruge od Ulice kralja Zvonimira do okretišta u Savišću, Izgradnja biciklističke magistrale Zagreb Istok...). Posebna pažnja u mandatom razdoblju posvetit će se osmišljavanju, pripremi i provedbi projekta zeleno-infrastrukturnog koridora uz potok Čnomerec, izgradnji pješačko-biciklističkog mosta istočno od jezera Jarun te zapadnog Jaruskog mosta.

U tijeku je uspostava istočne i zapadne biciklističke magistrale, pri čemu sve novoizgrađene prometnice uključuju zasebne biciklističke trake. Nastavlja se širenje mreže sustava javnih bicikala Bajs – u Zagrebu je sada dostupno 2.000 bicikala na 168 lokacija, a u narednom

periodu bit će aktivirane i preostale stanice, čime će se zaokružiti planirana mreža od 180 stanica u cijelom gradu.

Kroz projekt Greenway uređuju se krune savskog nasipa. Nakon dovršetka dionice od Blata do Savskog mosta, u provedbi je nastavak trase do Mosta mladosti, s planiranim proširenjem prema zapadu, do područja Podsuseda.

Prioriteti u razvoju javnog gradskog prijevoza prvenstveno se odnose na nastavak modernizacije voznog parka Zagrebačkog električnog tramvaja (ZET) kroz nabavu novih tramvaja i autobusa.

Tijekom posljednje dvije godine ZET je s tvrtkom Končar – Električna vozila d.d. sklopio dva ugovora o nabavi ukupno 40 novih niskopodnih tramvaja – po 20 vozila po ugovoru. Do sada je isporučeno 14 tramvaja, dok se isporuka preostalih 6 iz prvog ugovora očekuje do kraja 2025. godine. Prema planu, isporuka dodatnih 20 tramvaja iz drugog ugovora bit će realizirana do kraja 2026. godine.

Do kraja 2025. godine ZET planira pokrenuti postupak nabave dodatnih 40 niskopodnih tramvaja većeg kapaciteta („dugih“ tramvaja). Početak isporuke predviđen je početkom 2028. godine, a završetak kroz dvije godine.

U rujnu 2025. godine sklopljen je Okvirni sporazum za nabavu ukupno 70 električnih autobusa. Temeljem tog sporazuma već je ugovorena isporuka 6 midi električnih autobusa proizvođača Iveco te 26 zglobnih električnih autobusa proizvođača MAN. U tijeku je i postupak ugovaranja dodatnih 29 standardnih (klasičnih) električnih autobusa, koji će uslijediti nakon izvršnosti Odluke o odabiru. Planirani rok isporuke svih vozila iz ovog ugovora je do 15. listopada 2026. godine. Također, tijekom 2026. godine planira se i nabava 15 midi autobusa na dizelski pogon.

U razdoblju od 2027. do 2028. godine planira se godišnja nabava po 30 zglobnih i 30 standardnih električnih autobusa, dok je za 2029. godinu planirana nabava 30 standardnih i 20 zglobnih električnih autobusa.

U tijeku je revitalizacija uspinjače koja je započela u ožujku 2024., a sukladno ugovorenim rokovima, u ožujku 2026. uspinjača se planira pustiti u funkciju. Ukupna vrijednost investicije je 7,2 milijuna EUR te je veći dio sufinanciran iz ITP 2021.-2027.

RAZVOJNE POTREBE
• izgradnja mostova preko rijeke Save (Pješačko-biciklistički most istočno od jezera Jarun i zapadni Jarunski most)
• modernizacija autobusnog i tramvajskog voznog parka
• širenje mreže prometnih traka rezerviranih za javni prijevoz
• unaprjeđenje sustava javnih parkirališta – reorganizacija postojećih kapaciteta i sustava te dodatni kapaciteti u vidu javnih garaža
• povezivanje i širenje mreže biciklističke infrastrukture
• modernizacija i unaprjeđenje svjetlosne prometne signalizacije (semafora)

3.4.8. Urbana sigurnost

Grad Zagreb se suočava s razvojnim izazovima u području civilne zaštite koje je nužno adresirati do kraja mandata. Najvažniji izazovi uključuju povećanu izloženost potresima, poplavama, klizištima i tehnološkim nesrećama, uz sve izraženije utjecaje klimatskih promjena. Sustav civilne zaštite ima ograničene ljudske i tehničke resurse, dio zastarjele opreme te nedovoljnu digitalnu povezanost i koordinaciju između službi, što smanjuje ukupnu učinkovitost odgovora u kriznim situacijama.

Također, niska razina sigurnosne kulture među građanima zahtijeva intenzivnije edukativne aktivnosti.

U području civilne zaštite ključni su razvoj sigurnosne kulture kroz detaljniju edukaciju građana i škola, modernizacija sustava kroz veću digitalizaciju i uspostavu koordinacijskih centara te jačanje ljudskih potencijala kroz osposobljavanje volontera i bolje povezivanje službi i civilnog sektora. Implementacija ovih mjera omogućit će učinkovitiju zaštitu i sigurnost građana.

RAZVOJNE POTREBE
• jačanje sigurnosne kulture i edukacije – vježbe i radionice za građane te edukativni programi u vrtićima, osnovnim i srednjim školama, izrada karata evakuacijskih puteva i razvoj digitalne platforme s praktičnim uputama • povećanje suradnje i koordinacije – jače povezivanje gradskih službi, žurnih službi, Zagrebačkog holdinga i udruga s ciljem brže i učinkovitije reakcije • razvoj ljudskih potencijala – povećanje broja obučenih volontera, sustavno uključivanje mladih, prihvrat vojnih obveznika s prizivom savjesti, reorganizacija specijalističkih postrojbi te jačanje vatrogasnih snaga • modernizacija i digitalizacija sustava – uspostava operativno-koordinacijskog centra za izvanredne događaje, razvoj jedinstvenih protokola za dežurne službenike, simulacijske vježbe te jačanje korištenja suvremenih IKT alata • izgradnja identiteta i motivacija pripadnika – stvaranje prepoznatljivog vizualnog i organizacijskog identiteta sustava što jača osjećaj pripadnosti i dugoročnu motivaciju pripadnika sustava civilne zaštite

3.5. Okoliš

3.5.1. Zaštita okoliša

Za strategije, planove i programe koji se donose iz područja: poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, prometa, elektroničkih komunikacija, turizma, prostornog planiranja, regionalnog razvoja, gospodarenja otpadom i vodnog gospodarstva, provodi se odgovarajući postupak strateške procjene utjecaja na okoliš, na način propisan Zakonom o zaštiti okoliša i podzakonskim aktima. Strateškom procjenom se procjenjuju vjerojatno značajni utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom strategije, plana ili programa. Trenutno je u tijeku strateška procjena utjecaja Plana gospodarenja otpadom Grada Zagreba za razdoblje do 2029. na okoliš.

3.5.2. Zaštita prirode

Glavni razvojni izazovi u očuvanju prirode u Gradu Zagrebu odnose se na pritiske urbanizacije i uređenja koji dovode do degradacije i fragmentacije staništa te smanjenja biološke i krajobrazne raznolikosti, osobito na području travnjaka, šumskih predjela i vodenih ekosustava. Postojeći sustav inventarizacije i monitoringa prirodne baštine omogućuje praćenje stanja i planiranje mjera očuvanja, no potrebno ga je proširiti izvan granica zaštićenih područja i područja ekološke mreže. Poseban naglasak treba staviti na praćenje strogo zaštićenih vrsta van zaštićenih područja, kako bi se osigurao cjelovitiji uvid u stanje prirode Grada Zagreba te učinkovitije planiranje aktivnosti očuvanja i obnove bioraznolikosti.

RAZVOJNE POTREBE
• sustavno provoditi, poboljšavati i proširivati monitoring i upravljanje prirodnom baštinom, georaznolikošću i bioraznolikošću • razvijati mehanizme očuvanja šumskih predjela te parkovne arhitekture • provoditi aktivne mjere očuvanja i obnove travnjačkih staništa u Značajnom krajobrazu Goranec i području ekološke mreže Vejalnica i Krč • provoditi mjere očuvanja rijetkih, ugroženih i strogo zaštićenih vrsta/skupina te biološki vrijednih staništa • osigurati učinkovito upravljanje zaštićenim područjima i osobito vrijednim dijelovima prirode kroz donošenje/reviziju i provedbu planova upravljanja • jačati suradnju institucija i dionika različitih sektora radi koordiniranog djelovanja u cilju zaštite prirode i razmjene podataka • povećavati uključenost javnosti i lokalne zajednice u procese očuvanja prirode i podizati svijest o vrijednosti urbane bioraznolikosti

3.5.3. Vode

Glavni razvojni izazovi u području zaštite voda i upravljanja vodnim resursima su rastući pritisak na vodoopskrbne sustave zbog urbanizacije i povećane potrošnje; zastarjela infrastruktura koja uzrokuje značajne gubitke vode a posljedično i precrpljivanje zagrebačkog vodonosnika, zagađenje površinskih i podzemnih voda uslijed nedostatne priključenosti na sustav javne odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda, nekontroliranog ispuštanja sadržaja sabirnih i septičkih jama te ilegalnog odlaganja otpada, ograničeni kapaciteti za recikliranje, ponovnu upotrebu vode i upotrebu kišnice, nedostatak digitalnih alata za praćenje i optimizaciju vodnih sustava, klimatske promjene koje povećavaju učestalost suša i ekstremnih vremenskih događaja, rizik od bujičnih i pluvijalnih poplava u uvjetima ekstremnih oborina.

RAZVOJNE POTREBE
• zaštita zagrebačkog vodonosnika i priljevnih područja izvorišta • planiranje i provedba projekata usmjerenih racionalizaciji potrošnje vode za ljudsku potrošnju i diversifikacija izvora za druga namjenska korištenja • sanacija i kontrola lokacija onečišćenih otpadom • modernizacija vodoopskrbne infrastrukture radi smanjenje vodnih gubitaka i povećanja otpornosti na klimatske promjene

- unaprjeđenje sustava odvodnje pročišćavanja otpadnih voda i povećanje priključenosti na sustav javne odvodnje
- unaprjeđenje u upravljanju djelatnosti urbane oborinske odvodnje
- integrirano planiranje i usklađivanje s prostorno planskom dokumentacijom i planskim dokumentima upravljanja vodama

3.5.4. Zrak

Glavne izazove u području zaštite zraka predstavljaju emisije u zrak iz raznih izvora, prvenstveno iz prometa i kućnih ložišta, kao i nedostatna financijska sredstva i tehnički uvjeti potrebni za osuvremenjivanje postojećih gradskih mjernih postaja za trajno praćenje kvalitete zraka. Dodatni izazov su nedovoljne financijske mogućnosti i upoznatost vlasnika malih kućnih ložišta s pravilnim i učinkovitijim, odnosno čistim korištenjem takvih ložišta. Nastavit će se edukacija vlasnika ložišta te provedba svih mjera usmjerenih na učinkovito smanjenje onečišćenja zraka s ciljem smanjenja štetnih emisija iz prometa i kućnih ložišta.

RAZVOJNE POTREBE
• osigurati provedbu mjera za smanjivanje ukupnih emisija iz sektora prometa s posebnim naglaskom na unaprjeđenje i poboljšanje sustava javnog gradskog prijevoza (autobusni, tramvajski, željeznički)
• unaprijediti regulacije cestovnog prometa i automatizaciju sustava upravljanja prometom
• poticati obnovu voznih parkova novim vozilima na električni pogon u javnom gradskom prijevozu te poticati razvoj prateće infrastrukture
• planirati i omogućiti daljnju izgradnju te povezivanje biciklističkih staza u cjelinu, kao i uvoditi i širiti postojeće pješačke zone bez prometa u gradskom središtu
• održavati zelene površine u Gradu Zagrebu, sprječavati njihovo smanjivanje i planirati nove te integrirati koncept zelene infrastrukture
• osigurati provedbu mjera usmjerenih na smanjenje emisija iz kućanstava s posebnim naglaskom na financijsku podršku građanima za zamjenu starih kućnih ložišta učinkovitijima te edukaciju o potrebi zamjene istih

3.5.5. Buka

Dominantni izvori buke na području Grada Zagreba su: promet (cestovni i pružni), industrijski pogoni i postrojenja, sadržaji za slobodno vrijeme (ugostiteljski objekti), te otvoreni i zatvoreni prostori namijenjeni održavanju javnih skupova, zabavnih i sportskih priredbi i drugih aktivnosti. Glavni izazov u području zaštite od buke predstavlja izloženost stanovnika prekomjernim razinama buke, prvenstveno na lokacijama uz glavne prometnice, tramvajske pruge, željezničku prugu te na lokacijama u neposrednoj blizini semafora. Također, i drugi izvori poput ugostiteljskih objekata, buke s javnih skupova i priredbi, radionica u stambenim prostorima i sportskih sadržaja, kao i nedovoljan broj provedenih mjerenja, predstavljaju veliki izazov. Radi suzbijanja štetnih učinaka izloženosti buci okoliša, Grad Zagreb provodi odredbe iz Zakona o zaštiti od buke (NN 30/09, 55/13, 153/13, 41/16, 114/18, 14/21) i europskih direktiva koje se primjenjuju za ocjenjivanje izloženosti stanovništva buci od različitih izvora.

U skladu s time, Grad Zagreb je 2024. izradio Stratešku kartu buke za četvrti krug izvještavanja Europske komisije, koja sadrži stratešku kartu buke cestovnog, željezničkog i tramvajskog prometa te industrijskih pogona i postrojenja. U tijeku je izrada Akcijskog plana upravljanja bukom u Gradu Zagrebu za 4. krug izvještavanja, kao i izmjena Odluke o lokacijama i najvišim dopuštenim razinama buke tijekom održavanja manifestacija (SGGZ 12/16).

RAZVOJNE POTREBE
• kvalitetno prostorno i prometno planirati – urbanistički planirati gradske zone namjene prostora i prometnica u odnosu na stambene objekte u skladu s propisanim najvišim dopuštenim razinama buke
• u izradi prometnih strategija i planova voditi računa o mjerama za smanjenje razina buke od prometa
• inzistirati na izradi elaborata zaštite od buke i provedbi mjera zaštite od buke u graditeljstvu, industriji i cestogradnji, a tijekom rekonstrukcija prometnica, ovisno o potrebi, provesti mjere zaštite od buke
• intenzivnije raditi na preventivnim mjerama zaštite od buke
• odrediti i zaštititi „tiha područja“ unutar naseljenog područja
• uspostaviti sustav praćenja razina buke okoliša
• provoditi stalni inspekcijski nadzor i osigurati provedbu propisa
• nastaviti redovito ažuriranje strateške karte buke i akcijskog plana upravljanja bukom

3.5.6. Energija i klima

Energija

Glavni razvojni izazovi u području energetike su smanjenje dominantnosti fosilnih izvora energije (prirodni plin i naftni derivati), povećanje proizvodnje primarne energije na području Grada Zagreba.

Energetska učinkovitost zgrada jedna je od najvažnijih komponenti Nacionalnog plana stambene politike Republike Hrvatske do 2030. godine (NPSP) te energetska obnova postaje jedan od ključnih alata u borbi protiv energetske siromaštva i za ostvarenje ciljeva klimatske neutralnosti EU do 2050. godine.

U tom smislu Grad Zagreb provodi energetske obnovu javnih zgrada sukladno Akcijskom planu energetske učinkovitosti Grada Zagreba za razdoblje 2025-2027. Grad Zagreb financirat će obnovu višestambenih zgrada u većinskom suvlasništvu Grada Zagreba, neovisno o izvoru financiranja.

Provedba energetske obnove zgrada rezultirat će uštedom godišnje potrebne toplinske energije za grijanje od najmanje 50% u odnosu na stanje prije obnove, visok stupanj udobnosti i kvalitete života u prostoru, povećanje vrijednosti nekretnine i njen dulji životni vijek. Provedbom ovih mjera se, uz ispunjavanje zahtjeva važećih propisa, pored energetske uštede osigurava i smanjenje emisije CO₂, što će doprinijeti dekarbonizaciji zgrada.

RAZVOJNE POTREBE
• postizanje klimatski neutralnog grada Zagreba do 2030. godine, odnosno smanjenje emisija stakleničkih plinova gotovo na nulu do 2030. godine

• energetska obnova zgrada do razine nZEB (engl. nearly-zero energy building, zgrada gotovo nulte energije)
• nastaviti povećavati energetske učinkovitost proizvodnih postrojenja na području Grada Zagreba
• razvijati centralizirane toplinske sustave iz obnovljivih izvora energije
• poticati daljnji razvoj centralnog toplinskog sustava Grada Zagreba
• smanjiti energetske gubitke i povećati učinkovitost sustava toplinarstva u Gradu Zagrebu
• provesti dekarbonizaciju toplinarstva postupnom zamjenom prirodnog plina s vodikom, biometanom, korištenjem geotermalne energije, sunčeve energije, biomase te velikih dizalica topline
• primijeniti inovativne modele poticanja razvoja obnovljivih izvora energije
• poticati osnivanje energetske zajednice
• podizati kvalitetu, sigurnost i pouzdanost opskrbe električnom energijom obnovom dotrajalih ili neodgovarajućih dijelova mreže
• znatno povećati ulaganja u sustave pametnih brojila i daljinskog očitavanja potrošnje
• promicati i poticati korištenje obnovljivih izvora energije, osobito geotermalne i sunčane energije koja je lokalno dostupna i iskoristiva
• postaviti solarne elektrane i toplinske kolektore na pogodnim objektima u gradskom vlasništvu
• educirati građane o prednostima instaliranja solarnih sustava, informirati i osigurati savjetovanje o dostupnim subvencijama

Klima

Za suočavanje s klimatskim promjenama Grad Zagreb ima dva smjera djelovanja. Prvi je ublažavanje – smanjenje emisija stakleničkih plinova s oko 3 milijuna tona CO₂ godišnje na nulu, ponajprije u prometu i energetici, a djelomično i u kućanstvima, industriji, uslugama i poljoprivredi. Drugi smjer je djelovanje Grada u prilagodbi klimatskim promjenama kroz izmjene u okolišu kako bi se negativni učinci klimatskih promjena smanjili, uklonili ili pozitivno iskoristili. Takvo djelovanje obuhvaća npr. transformaciju javnih prostora kako bi se smanjio učinak urbanih toplinskih otoka upotrebom prirodnih materijala, korištenjem propusnih površina za održivo upravljanje povećanom količinom oborine, upotrebom oborinske vode za navodnjavanje ili korištenjem obnovljivih izvora energije za ostvarivanje energetske neovisnosti.

Skupština Grada Zagreba je u siječnju 2025. usvojila Program ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama te zaštite ozonskog sloja za razdoblje 2025.–2028. Program obuhvaća 69 mjera ublažavanja, prilagodbe i zaštite ozonskog sloja u procijenjenoj vrijednosti od približno 1,4 milijarde EUR. U provedbi zadanih mjera i aktivnosti izazov predstavljaju institucionalna svijest o klimatskim promjenama, nedostatak međuinstitucionalne suradnje i naklonjenosti ka promjeni postojećih standardnih praksi te odlučnost u transformaciji društva, prostora i institucija.

Prilikom odabira rješenja za prilagodbu klimatskim promjenama, sve više se daje na značaju projektnim rješenjima utemeljenima na prirodi (dalje u tekstu: engl. Nature-based Solutions – NbS). Prilikom planiranja aktivnosti u cilju prilagodbe klimatskim promjenama nastoji se osigurati održavanje ili postizanje povoljnog stanja očuvanosti ciljnih vrsta i stanišnih tipova

te cjelovitosti područja ekološke mreže, na način da se odabiru lokacije i rješenja koja neće dovesti do značajnog negativnog utjecaja na cjelovitost i ciljeve očuvanja područja ekološke mreže. Urbanizacija i gubitak zelenih površina zbog širenja gradnje na račun prirodnih i zelenih površina dovodi do fragmentacije staništa, manjka prirodnog hlada i sve izraženijih toplinskih otoka u gradovima. Također, ograničeni su kapaciteti za provedbu i održavanje NbS-a (jer se traže veća početna ulaganja i dugoročno planiranje, dok su institucionalni kapaciteti, financijski resursi i stručna znanja često nedostatni za njihovu uspješnu provedbu i održivost. Zelena infrastruktura i projekti bazirani na NbS rješenjima pomažu u smanjenju rizika od poplava, ublažavaju efekt toplinskih otoka i poboljšavaju kvalitetu zraka i vode, što doprinosi otpornijem i zdravijem životu građana. NbS projekti stvaraju kvalitetnije javne prostore za rekreaciju i druženje, jačaju socijalnu povezanost zajednica te otvaraju mogućnosti financiranja iz europskih fondova.

RAZVOJNE POTREBE
• oblikovati i uspostaviti odgovarajući model multifunkcionalne mreže "Zelene infrastrukture" Grada Zagreba – kartiranje na području Grada Zagreba, uvrštavati odrednice zelene infrastrukture u ostale akte planiranja i prostorne planove • uključivati ključne dionike na svim razinama i javnosti u procese planiranja i provođenja planova razvoja zelene infrastrukture • provođenje zelene urbane obnove i sanacije urbanih toplinskih otoka u sklopu prilagodbe • provoditi edukativne programe • ugrađivati na odgovarajući način sve sastavnice zelene infrastrukture u prostorne dokumente • obnoviti najmanje 15 % degradiranih ekosustava • maksimalno koristiti dostupna bespovratna sredstva EU i/ili sredstva drugih nacionalnih i/ili međunarodnih institucija • planirati zelene površine prilikom gradnje u većem postotku u odnosu na cjelinu koja se gradi • restaurirati sive zone za prihvrat urbanih poplava (prilagodba klimatskim promjenama) – potreba renaturalizacije vodotoka, nove retencije unutar urbanog dijela i sl.

3.6. Upravljanje razvojem

3.6.1. Gradska uprava

Učinkovito i transparentno upravljanje financijama Grada Zagreba nastavlja biti imperativ gradske uprave i u ovom mandatnom razdoblju koje se planira ostvariti uvođenjem gradske riznice i donošenjem realnog, uravnoteženog i razvojnog proračuna od kojeg će korist imati svi građani.

Zahvaljujući odgovornom i racionalnom upravljanju, postignuti su veliki iskoraci u poboljšanju gradskih financija poput rasta likvidnosti, pokrića cjelokupnog manjka iz prethodnih razdoblja, prikaza svih isplata iz proračuna putem web aplikacije i skraćivanja rokova plaćanja računa, što je doprinijelo vraćanju Grada Zagreba u investicijski kreditni rejting i ostvarivanju suradnje s Europskom investicijskom bankom na sufinanciranju kapitalnih projekata.

S ciljem daljnjeg jačanja sustava financijskog upravljanja, nastaviti će se s uvođenjem gradske

riznice, jedinstvenog računovodstveno-informacijskog sustava koji podiže transparentnost gradskog proračuna, ali ujedno predstavlja i veliki izazov jer će obuhvatiti poslovanje gradskih upravnih tijela i svih proračunskih korisnika Grada Zagreba. Dovršenje projekta gradske riznice će, zajedno s prikazivanjem proračuna na četvrtoj razini, učiniti financijsko poslovanje Grada transparentnim u cjelini.

Unaprjeđena učinkovitost Gradske uprave i jasne linije odgovornosti rezultat su smanjenja broja gradskih upravnih tijela s 27 na 16, smanjenja ukupnog broja službenika za 5 % i rukovodećih radnih mjesta za 40 % od lipnja 2021. do lipnja 2025. Grad Zagreb postao je poželjan i konkurentan poslodavac što je rezultat višestrukog povećanja materijalnih prava, plaća zaposlenika i značajno unaprjeđene organizacijske kulture.

Grad Zagreb osnažen je za učinkovito i transparentno korištenje EU sredstava, s rekordnim povlačenjem od 143 milijuna EUR u 2023. godini, što je pet puta više nego 2019. godine. Kao najveći grad, ima specifične potrebe koji zahtijevaju stalnu komunikaciju s nadležnim tijelima kako bi se maksimalno iskoristila dostupna sredstva i riješili ključni izazovi. Važno je ubrzati rješavanje imovinsko-pravnih odnosa koji često usporavaju pripremu i prijavu projektnih prijedloga.

Uspješnom provedbom mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja (dalje u tekstu: ITU) Grad Zagreb je postao prvi ITU grad koji je objavio 100 % svih planiranih poziva u okviru raspoložive alokacije. Ukupna alokacija za Urbanu aglomeraciju Zagreb (dalje u tekstu: UAZ) u financijskom razdoblju 2021.-2027. iznosi 80,5 milijuna EUR, što nije dostatno za sve potrebe aglomeracije. Od ključnih prioriteta u ovom mandatnom razdoblju treba istaknuti i nastavak unaprjeđenja poslovnih procesa gradske uprave te učinkovito upravljanje ljudskim potencijalima. U primarnom fokusu ostaje i učinkovit sustav upravljanja upitima građana, dostupnost informacija i prezentiranje rada s naglaskom na komunikaciju putem društvenih mreža i redovitih konferencija za medije.

Svime prethodno navedenim potiče se razvoj učinkovitog, otvorenog i transparentnog sustava upravljanja gradom te se unapređuju poslovni procesi i usluge grada i jača participativna demokracija u planiranju razvoja Grada.

Provedbom Programa međugradske i međunarodne suradnje Grad Zagreb će i nadalje sudjelovati u inicijativama i projektima mreža gradova i drugih međunarodnih organizacija čiji je član te jačati bilateralnu suradnju s europskim i svjetskim metropolama. Paralelno, Grad Zagreb kao glavni grad, nastaviti će poticati suradnju sa drugim gradovima i županijama u Republici Hrvatskoj na zajedničkim razvojnim projektima.

RAZVOJNE POTREBE
• unaprijediti sustav interne razmjene informacija radi osiguranja učinkovitijeg i kvalitetnijeg zastupanja
• jačati kapacitete službenika kroz ciljane edukacije u pripremi i provedbi EU projekata, s ciljem povećanja uspješnosti u korištenju bespovratnih sredstava
• definirati prioritetne projekte unutar Urbane aglomeracije Zagreb, uvažavajući ograničenu financijsku alokaciju
• unaprijediti sustav zapošljavanja i jačati stručno osposobljavanje i usavršavanje

3.6.2. Instrumenti u funkciji unaprjeđenja gradske uprave

Unutarnje revizije, savjetodavni angažmani i kontrolne aktivnosti koje se provode u gradskim upravnim tijelima i institucijama u nadležnosti Grada Zagreba usmjerene su na otkrivanje mogućih pogrešaka, odstupanja i nepravilnosti u svrhu jačanja zakonitosti, učinkovitosti i ekonomičnosti njihovog rada. Razvijena je i uvedena antikorupcijska platforma „ZgZvizdač“ kojom je svim zaposlenicima Grada Zagreba, Zagrebačkog holdinga d.o.o., Zagrebačkog električnog tramvaja d.o.o., Zagrebačkog velesajma d.o.o. te građanima grada Zagreba omogućen jednostavan i anoniman način prijave sumnji na korupciju i druge nepravilnosti. Rad na razvoju antikorupcijske platforme „ZgZvizdač“ nastaviti će se i kroz sljedeće plansko razdoblje. Nalazi unutarnjih revizija i kontrola predstavljaju ključan alat rukovodstvu Grada Zagreba i institucija u nadležnosti jer su usmjereni na jačanje sustava unutarnjih kontrola i potpora su donošenju upravljačkih odluka. Provedba unutarnjih revizija i kontrola doprinosi jačanju povjerenja u rad gradske uprave i institucija u nadležnosti.

RAZVOJNE POTREBE
• jačanje kapaciteta i stručnog usavršavanja • uvođenje aplikativne podrške za provođenje revizijskih i kontrolnih postupaka te praćenja provedbe preporuka

3.6.3. Strateško planiranje razvoja Grada

Plan razvoja Grada Zagreba za razdoblje do kraja 2027. donijela je Gradska skupština Grada Zagreba na 30. sjednici, održanoj 25. siječnja 2024. godine. Dokument je izrađen sukladno Zakonu o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 147/14, 123/17, 118/18) te Zakonu o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (NN 123/17, 151/22).

Plan razvoja je srednjoročni strateški dokument za usmjeravanje i praćenje razvoja Grada Zagreba te okvir za korištenje sredstava iz fondova Europske unije unutar važeće financijske perspektive kao i ostalih nacionalnih i međunarodnih izvora financiranja.

Dokument je utemeljen na načelima održivosti, ravnoteže i dobrobiti zajednice te predstavlja osnovu za postavljanje razvojnih prioriteta koji doprinose ostvarenju dugoročnih ciljeva i podizanju kvalitete života građana.

Planom razvoja definira se vizija Grada Zagreba kao zelenog, inovativnog i održivog grada, koji ujedno njeguje vrijednosti solidarnosti i jednakih mogućnosti za sve svoje građane. Za praćenje i izvještavanje o provedbi Plana razvoja zadužena je Razvojna agencija Zagreb, akreditirani regionalni koordinator za područje Grada Zagreba.

Nastavit će se s izradom redovitih godišnjih Izvješća o provedbi Plana razvoja, praćenjem statusa strateških projekata, provest će se srednjoročno vrednovanje te će se započeti s

pripremom novog strateškog dokumenta za financijsko razdoblje 2028.-2034.

Strategija razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do 2027. godine usvojena je na 28. sjednici Gradske skupštine Grada Zagreba, 09. studenoga 2023., na prijedlog gradonačelnika Grada Zagreba.

Urbana aglomeracija Zagreb najveća je aglomeracija u Republici Hrvatskoj i jedina koja obuhvaća područje triju županija, a uz Grad Zagreb obuhvaća 29 jedinica lokalne samouprave, od toga 10 gradova i 19 općina iz Zagrebačke županije i Krapinsko zagorske županije. Formiranje UAZ-a rezultiralo je, između ostalog, i uspostavljanjem novih partnerstava u pripremi i provedbi programa i projekata.

Radi daljnjeg planiranja razvoja šireg zagrebačkog prostora potrebno je i dalje jačati suradnju u okviru UAZ-a, jer ovo područje obzirom na obuhvat i kapacitete može apsorbirati značajan iznos EU sredstava.

Strategija je preduvjet za korištenje sredstava iz ITU mehanizma. Zbog veličine UAZ-a i broja jedinica lokalne samouprave u njezinom obuhvatu, kao i raspona razvojnih potreba i potencijala urbanog područja u kojem živi 27,1 % ukupnog stanovništva Republike Hrvatske, činjenica je da u usporedbi s drugim urbanim područjima u Republici Hrvatskoj, ITU mehanizam u financijskoj perspektivi do 2027. godine neće moći jednakim intenzitetom doprinijeti zadovoljavanju razvojnih potreba i realizaciji potencijala urbane aglomeracije. Naime, iznos alokacije za financijsku perspektivu do 2027.godine za područje Urbane aglomeracije Zagreb znatno je manji u usporedbi s drugim urbanim područjima, kako u odnosu na broj stanovnika urbanog područja, tako i u odnosu na ukupni fiskalni kapacitet što svakako ne pridonosi i jednostavnijoj i boljoj suradnji na opće zadovoljstvo svih dionika u ionako vrlo složenom procesu. Nastavit će se provedba Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb za razdoblje do kraja 2027. te će se započeti s pripremom novog strateškog dokumenta za financijsko razdoblje 2028.-2034.

RAZVOJNE POTREBE
• jačati kapacitete za strateško planiranje u gradskom sustavu kroz edukacije i radionice strateškog planiranja; unaprjeđivati daljnje povezivanje strateškog i proračunskog planiranja; povezivati i integrirati strateško i prostorno planiranje
• razvijati sustav prikupljanja povratnih informacija o provedbi aktivnosti i mjera Plana razvoja
• snažnije uključivanje Grada Zagreba u procese nacionalnog programiranja kako bi se osiguralo da prioriteti i potrebe glavnog grada budu adekvatno zastupljeni u planiranju i provedbi razvojnih politika i fondova Europske unije
• jačati međužupanijsku suradnju na zajedničkoj pripremi i provedbi projekata na razini partnerskih vijeća, upravnoj i operativnoj razini
• izraditi prioritete suradnje između Zagrebačke županije i Grada Zagreba i model zajedničkog upravljanja cjelokupnim „zagrebačkim prostorom“
• provoditi učinkovitu suradnju Grada Zagreba i susjednih županija na pripremi i realizaciji razvojnih projekata, inicijativa i aktivnosti koje se odnose na razvojne prioritete (suradnja u planiranju i programiranju)
• zajednički planirati regionalni razvoj kroz izradu Strategije razvoja Urbane aglomeracije Zagreb (akt strateškog planiranja urbane aglomeracije)

3.6.4. Digitalno društvo

Kontinuirano se radi na razvoju digitalnih usluga i participaciji građana i građanki, transparentnom upravljanju Gradom, razvoju digitalnog poslovanja Grada i digitalnoj zelenoj tranziciji.

U nadolazećem mandatnom razdoblju, nastaviti će se s aktivnostima digitalne transformacije Grada s ciljem unaprjeđenja kvalitete života, veće transparentnosti te uključivanja građana i građanki u donošenje odluka. Digitalna transformacija Grada inzistira na korisničkoj perspektivi kroz digitalizaciju i automatizaciju poslovnih procesa, digitalizaciju postojećih i razvoj novih usluga primjenom moderne informacijske infrastrukture i interoperabilnih rješenja, čime se osigurava učinkovitost, dostupnost i povezivost sustava.

U području poslovnog upravljanja i digitalnih vještina, fokus će biti na daljnjoj digitalizaciji procesa i usluga, sustavnom upravljanju promjenama te kvalitetnijoj pripremi i provedbi razvojnih projekata sufinanciranih sredstvima Europske unije.

Grad Zagreb suočava se s izazovima i prilikama koje proizlaze iz porasta broja sustava i e-usluga te količine prikupljenih podataka u Gradu. Ova dinamika zahtijeva snažan fokus na razvoj infrastrukture te uspostavu visokih sigurnosnih standarda radi zaštite podataka, osiguravanja kontinuiteta poslovanja u slučaju katastrofe i očuvanja privatnosti građana.

Ključni potencijal leži u daljnjem razvoju moderne i održive informacijsko-komunikacijske infrastrukture koja će omogućiti učinkovitu provedbu digitalizacije poslovanja i podržati ostvarenje drugih strateških ciljeva Grada. Daljnji razvoj usmjeren je na optimizaciju troškova i energetske učinkovitosti, modernizaciju hardverskih i softverskih komponenti, poboljšanje umreženosti te jačanje sigurnosnih mehanizama.

Važan korak u digitalnoj transformaciji Grada Zagreba predstavlja i implementacija sustava za upravljanje objektima Gradske uprave i mjesne samouprave koji će omogućiti upravljanje cjelokupnim programom popravka i održavanja zgrada, donoseći uštede u vremenu i novcu te učiniti upravljanjem zgradama i imovinom učinkovitije i djelotvornije, čime se direktno doprinosi ciljevima digitalne uprave i pametnog grada.

Prelaskom na sustav "bez papira" u prethodnom mandatnom razdoblju, odnosno potpunom digitalizacijom procesa održavanja sjednica Gradske skupštine i njezinih radnih tijela te sjednica Predsjedništva Gradske skupštine, znatno je ubrzan poslovni proces, omogućena je lakša dostupnost materijala gradskim zastupnicima te se uz manji utrošak materijalnih i ljudskih resursa pridonijelo i očuvanju okoliša.

Kontinuiranim unapređenjima implementiranih aplikativnih rješenja ostvaren je dodatni iskorak u javnosti rada Gradske skupštine i njezinih radnih tijela. Javnosti je, osim web stranice, omogućeno praćenje sjednica Gradske skupštine i na web-platформи YouTube.

Reinženjeringom Službenog glasnika Grada Zagreba, migracijom sadržaja na nove tehnologije i usklađivanjem s novim standardima postignuta je bolja funkcionalnost i unaprijeđene su performanse cjelokupnog procesa pripreme, obrade i objave akata što ih donosi Gradska

skupština i gradonačelnik Grada Zagreba kako u tiskanom obliku, tako i na web-stranici Gradske skupštine.

Nadogradnjom jedinstvenog aplikativnog rješenja zgizbori političkim strankama i grupama birača na prethodno održanim izborima za gradonačelnika Grada Zagreba, Gradsku skupštinu te izborima za vijeća gradskih četvrti i vijeća mjesnih odbora omogućen je online unos podataka kandidata i kandidatura, odnosno prijedloga kandidacijskih lista, čime je znatno ubrzan i pojednostavljen postupak zaprimanja i podnošenja kandidatura.

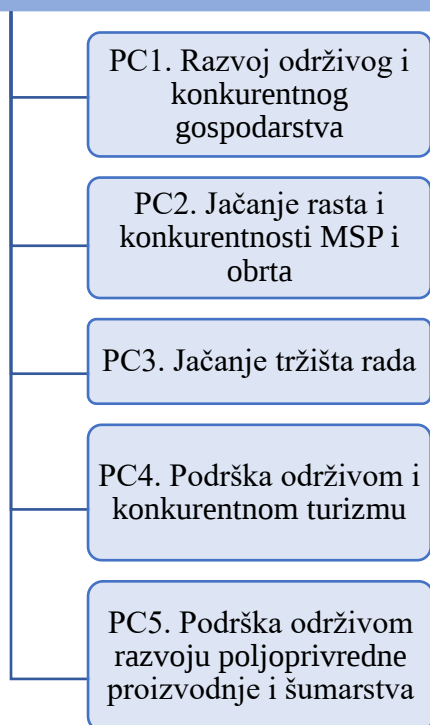
RAZVOJNE POTREBE
• modernizacija i povezivanje sustava
• izgradnja zajedničke IT infrastrukture
• zaštita podataka i učinkovitije korištenje digitalnih tehnologija
• razvoj informacijske i komunikacijske infrastrukture visoke interoperabilnosti
• poboljšanje interakcije s građanima
• povezati postojeća aplikativna rješenja različite namjene u jedinstven sustav radi smanjenja ponavljajućih poslova, što će doprinijeti efikasnosti rada službenika
• implementirati nova aplikativna rješenja radi poboljšanja sigurnosti sustava i ubrzavanja rada na sjednicama Gradske skupštine

IV. Doprinos provedbi ciljeva i prioriteta iz povezanih akata strateškog planiranja

Provedbeni program Grada Zagreba za razdoblje od 2025. do 2029. godine temelji se na srednjoročnom strateškom dokumentu Plan razvoja Grada Zagreba za razdoblje do kraja 2027. godine. Strateški okvir Plana razvoja formiran je u skladu s analizom stanja i razvojnih potreba te određuje četiri prioriteta javne politike i 17 posebnih ciljeva s pripadajućim mjerama. U nastavku slijedi sažeti opis provedbe posebnih ciljeva unutar utvrđenih prioritetnih politika razvoja Grada Zagreba.

Zeleno i otporno gospodarstvo

Razvoj zelenog i otpornog gospodarstva ostvarit će se kroz jačanje poduzetničke konkurentnosti, primjenu inovacija te održivo korištenje resursa u turizmu, poljoprivredi i šumarstvu. Grad Zagreb nastaviti će jačati konkurentnost stvaranjem preduvjeta za osnivanje i razvoj naprednih, sofisticiranih, visokotehnoloških poslovnih subjekata poticanjem inovativnih kapaciteta, transferom tehnologija i znanja, te ulaganjem u nove i zelene tehnologije. Razvijati će se proaktivna poduzetnička poslovna infrastruktura i stvarati uvjeti za digitalnu transformaciju poslovanja.

Izazovi rasta i konkurentnosti malih i srednjih poduzetnika (MSP) i obrtnika uključuju nedostatak financijskih sredstava u početnoj fazi, nezainteresiranost mladih za obrtnička zanimanja te nedovoljnu digitalnu integraciju. Nastavit će se s dodjelom financijske potpore za realizaciju razvojnih projekata poduzetnika i obrtnika, provoditi savjetodavne usluge i edukacije za jačanje njihovih kompetencija i konkurentnosti te promovirati obrtnička zanimanja i poduzetništvo. Podržat će se i društveni poduzetnici radi ostvarivanja ekonomskih, društvenih i ekoloških ciljeva te veće prepoznatljivosti na tržištu.

Glavni izazovi u području turizma su prekomjerna aktivnost u užem centru i nedovoljna iskorištenost potencijala ostalih dijelova Grada, kao i utjecaj klimatskih promjena. Potaknut će se razvoj turističke ponude izvan užeg centra Grada te korištenje zelenih tehnologija i rješenja u turističkom sektoru radi postizanja većeg stupnja održivosti i prilagodbe posljedicama klimatskih promjena.

U području poljoprivrede nastaviti će se poticati ekološka i certificirana proizvodnja, primjena inovativnih rješenja, te razvijati novi oblici urbane poljoprivrede uz ekološki održiva rješenja. Provesti će se mjere za jačanje prehrambene otpornosti uspostavom kratkih lanaca opskrbe, dinamičkog sustava zelene javne nabave za gradske ustanove te jačanjem svijesti o prednostima potrošnje lokalnih proizvoda.

Nastavit će se provedba mjera usmjerenih na učinkovito gospodarenje šumama u vlasništvu grada i države te razvoj modela učinkovitijeg gospodarenja šumama u privatnom vlasništvu. Potencirati će se edukacija šumoposjednika radi usvajanja novih znanja i vještina potrebnih za održivo gospodarenje šumama.

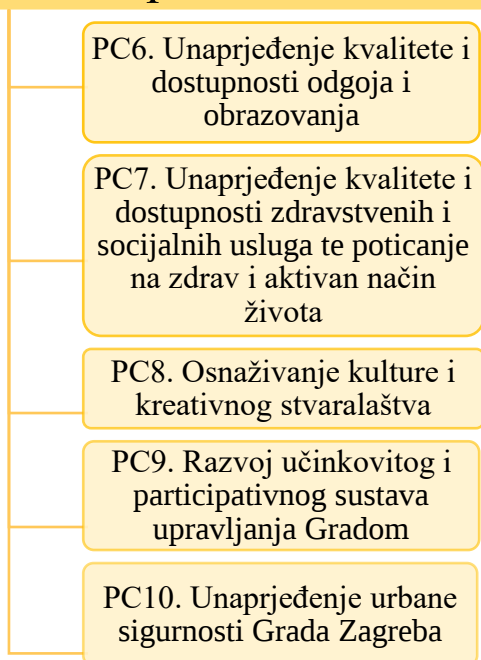
Doprinos provedbi posebnih ciljeva iz Plana razvoja Grada Zagreba za razdoblje do kraja 2027. godine

Provedba definiranih mjera u ovom prioritetnom području doprinijet će postizanju posebnog cilja 1. „Razvoj održivog i konkurentnog gospodarstva“, posebnog cilja 2. „Jačanje rasta i konkurentnosti MSP i obrta“, posebnog cilja 3. „Jačanje tržišta rada“, posebnog cilja 4. „Podrška održivom, otpornom i konkurentnom turizmu“ i posebnog cilja 5. „Podrška održivom razvoju poljoprivredne proizvodnje i šumarstva“.

Doprinos provedbi Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. godine te zelene tranzicije i digitalne transformacije

Razvoj zelenog i otpornog gospodarstva izravno doprinosi ciljevima UN Agende 2030 vezanim uz promociju uključivog i održivog gospodarskog rasta, punu zaposlenost i dostojanstven rad za sve (Cilj 8), izgradnju prilagodljive infrastrukture, promociju uključive i održive industrijalizacije i poticanje inovativnosti (Cilj 9), održivu potrošnju i proizvodnju (Cilj 12) te održivo upravljanje šumama (Cilj 15).

Društvena jednakost, kvalitetne i dostupne društvene usluge

U mandatnom razdoblju fokus će biti na osiguravanju visoke kvalitete života za sve stanovnike kroz daljnji razvoj kvalitetnih i dostupnih društvenih usluga koje će biti pristupačne svim građanima, neovisno o njihovom socijalnom ili ekonomskom statusu. Grad Zagreb nastavit će se voditi principima učinkovitog, transparentnog i odgovornog upravljanja s ciljem ostvarivanja ravnomjernog i održivog razvoja za sve građane. Prioriteti će biti usmjereni na konsolidaciju gradskih financija kroz uvođenje gradske riznice

i jedinstvenog računovodstveno-informacijskog sustava koji će osigurati potpunu transparentnost financijskog poslovanja. Poseban fokus bit će na maksimalnom iskorištavanju dostupnih EU fondova, uz unaprjeđenje pripreme i provedbe projekata, kao i ubrzanje rješavanja imovinsko-pravnih odnosa koji usporavaju realizaciju projekata.

U području odgoja i obrazovanja, Grad Zagreb nastavit će razvijati potrebnu infrastrukturu i kapacitete za kvalitetno i dostupno obrazovanje. Od posebne važnosti je izgradnja novih dječjih vrtića te nadogradnja i adaptacija postojećih, modernizacija opreme i uspostavljanje jasnog modela sufinanciranja dječjih vrtića čime se osigurava dostupnost i unaprjeđenje funkcionalnosti za provedbu inovativnih i inkluzivnih programa za djecu rane i predškolske dobi. Također, naglasak je i na izgradnji, obnovi i modernizaciji školskih objekata kao jedan od uvjeta za prelazak na jednosmjenski rad osnovnoškolskih ustanova. Grad Zagreb planira provesti mjere za osiguravanje jednakih mogućnosti za svu djecu i mlade u odgojno-obrazovnom sustavu, jačanje preventivnih programa sprječavanja vršnjačkog nasilja i poticanje psihološke otpornosti učenika i nastavnika. U planu je nadopuna odgojno-obrazovnih programa uvođenjem zdravstvenog odgoja i obrazovanja.

U području zdravstva, Grad Zagreb će se usmjeriti na izgradnju financijski održivog sustava koji građanima jamči dostupnu, kvalitetnu i sigurnu zdravstvenu zaštitu. Poseban naglasak bit će na povećanju broja zdravstvenih djelatnika, ulaganje u javnozdravstvene programe, digitalizaciju zdravstvenih usluga te obnovu i opremanje zdravstvenih ustanova. Jačat će se aktivnosti usmjerene na promociju zdravlja i prevenciju kroničnih bolesti, s ciljem smanjenja rizičnih ponašanja koja su uzrok većine prijevremenih smrti.

U području socijalne skrbi, Grad Zagreb će i dalje razvijati sustav temeljen na solidarnosti, dostupnosti i integraciji korisnika u zajednicu. Posebna pažnja bit će posvećena starijim osobama, žrtvama obiteljskog nasilja, djeci i mladima te osobama s invaliditetom. Poticat će se zapošljavanje osoba s invaliditetom kako bi se omogućila njihova profesionalna rehabilitacija i socijalna uključenost. Grad će nastaviti razvijati mrežu socijalnih naknada i usluga sukladno važećim propisima te osiguravati dodatne oblike podrške najranjivijim skupinama, uključujući mjere za borbu protiv siromaštva, vršnjačkog nasilja, socijalne isključenosti i druge izazove s kojima se građani suočavaju. Nadalje će se razvijati mreža socijalnih usluga koje će biti inkluzivne, kvalitetne, dostatne, raznovrsne i dostupne svim građanima u potrebi.

Kulturni razvoj bit će usmjeren na dovršetak obnove oštećene kulturne baštine i infrastrukture, izgradnju novih i modernizaciju postojećih kulturnih prostora prilagođenih suvremenim umjetničkim potrebama i pristupačnosti osobama s invaliditetom. Kroz programe dostupnosti i uključenosti kulture u lokalnim zajednicama te kroz interkulture inicijative poticat će se razvoj multikulturalizma. Osvremenjivat će se upravljački modeli u kulturnom sektoru, jačati ljudski potencijali te revitalizirati neiskorištene industrijske lokacije za kulturne svrhe. U sklopu održivog razvoja kulturnih ustanova, integrirat će se „zeleno“ poslovanje, uz kontinuirani rad na jačanju međunarodne prepoznatljivosti zagrebačke kulture.

Sigurnost građana i otpornost grada na prirodne i tehnološke prijetnje ostaju ključni izazovi koje Grad Zagreb planira adresirati modernizacijom sustava civilne zaštite kroz veću digitalizaciju, uspostavu koordinacijskih centara i osnaživanje ljudskih resursa, uključujući volontere. Posebna pažnja bit će posvećena edukaciji građana i škola radi razvoja sigurnosne kulture. Uspostavit će se učinkovitiji sustavi za odgovor na potrese, poplave, klizišta i druge krizne situacije, uvažavajući sve izraženiji utjecaj klimatskih promjena.

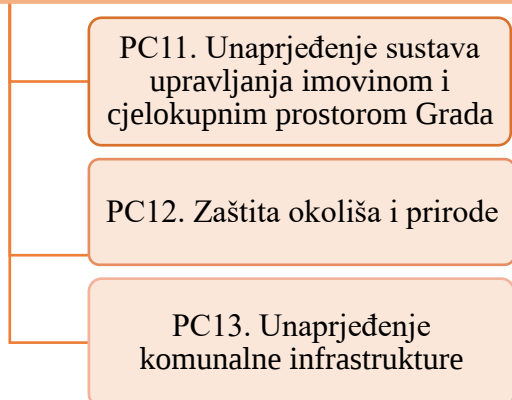
Doprinos provedbi posebnih ciljeva iz Plana razvoja Grada Zagreba za razdoblje do kraja 2027. godine

Provedba definiranih mjera u ovom prioritetnom području doprinijet će postizanju posebnog cilja 6. „Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti odgoja i obrazovanja“, posebnog cilja 7. „Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života“, posebnog cilja 8. „Osnaživanje kulture i kreativnog stvaralaštva“, posebnog cilja 9. „Razvoj učinkovitog i participativnog sustava upravljanja Gradom“ i posebnog cilja 10. „Unaprjeđenje urbane sigurnosti Grada Zagreba“.

Doprinos provedbi Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. godine te zelene tranzicije i digitalne transformacije

Društvena jednakost te razvoj kvalitetnih i dostupnih društvenih usluge izravno doprinose ciljevima UN Agende 2030 vezanim uz osiguranje zdravog života za ljude svih generacija (Cilj 3), osiguranju uključivog i kvalitetnog obrazovanja i promociji mogućnosti cjeloživotnog učenja (Cilj 4), stvaranje gradova i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim (Cilj 11) te izgradnju učinkovitih, odgovornih i uključivih institucija na svim razinama.

Učinkovito i održivo upravljanje prostornim i prirodnim resursima

Učinkovito i održivo upravljanje prostornim i prirodnim resursima usmjereno je na unaprjeđenje sustava upravljanja imovinom i cjelokupnim prostorom Grada, zaštitu okoliša i prirode te unaprjeđenje komunalne infrastrukture.

Prostorno planiranje u Gradu Zagrebu suočeno je s brojnim strukturnim i operativnim izazovima, prvenstveno zbog prevladavajućeg modela prostornog razvoja širenjem na neizgrađena područja. U cilju održivog urbanog razvoja, nužan je podržani prelazak na koncept sažimanja Grada, primarno kroz revitalizaciju zapuštenih i zanemarenih dijelova, plansku regeneraciju brownfield područja te obnovu gradskog središta. Tijekom ovog mandatnog razdoblja, Gradska skupština je donijela Izmjene i dopune Prostornoga plana Grada Zagreba – PPGZ 2025. na temu infrastrukture i prometa, a u tijeku je i izrada izmjene i dopune PPGZ-a na temu gospodarenja otpadom.

Također, Zavod za prostorno uređenje intenzivno radi na stručno-analitičkim podlogama za Novi PPGZ. Tijekom 2026. uputit će se na donošenje i Izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana GUP Sesvete i pokrenut će se aktivnosti usmjerene na izradu Novog GUP-a Grada Zagreba. Sukladno GUP-u, Zavod za prostorno uređenje pokrenut će izradu Smjernica za oblikovanje javnih prostora te Planskih osnova za Urbanističko-konzervatorski plan Povijesne urbane cjeline.

Izmjenama GUP-a 2025. redefiniran je pojam gradskog projekta i određeno je devet područja za njihovu provedbu. Gradski projekti obuhvaćaju složene aktivnosti uređenja i revitalizacije prostora radi povećanja kvalitete i vrijednosti gradskog prostora te poticanja razvoja šireg urbanog područja. Fokus je na ključnim gradskim nekretninama poput Zagrebačkog velesajma, bloka Badel, Zagrepčanke, Gredelja, Paromlina, Vojne bolnice i Vlaške ulice.

Primjena koncepta funkcionalne klasifikacije nekretnina osigurat će transparentno i učinkovito raspolaganje gradskom imovinom.

Glavni izazov u gospodarenju otpadom je nedostatak suvremenih tehnologija, stoga Centar za gospodarenje otpadom u Resniku predstavlja važan strateški projekt koji će omogućiti zatvaranje odlagališta Prudinec/Jakuševac i povećanje stope recikliranja. Uvođenjem plavih vrećica te širenjem mreže podzemnih i polupodzemnih spremnika unaprjeđuje se

sustav odvojenog prikupljanja otpada. U planu je i izgradnja Centra za ponovnu uporabu radi poticanja kružne ekonomije.

Razvojni izazovi u vodnom gospodarstvu su starost vodovodne infrastrukture i gubici vode. Kao odgovor na to, provodi se Projekt Zagreb, koji predstavlja najveće strateško ulaganje u vodoopskrbu i odvodnju Grada Zagreba te uključuje dogradnju Centralnog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na III. stupanj pročišćavanja.

U tijeku su i aktivnosti za upravljanje rizicima od urbanih poplava, uključujući izradu Katastra urbane oborinske odvodnje i studije upravljanja rizicima.

Glavni razvojni izazovi u očuvanju prirode odnose se na pritiske urbanizacije i potrebu proširenja sustava inventarizacije prirodne baštine izvan zaštićenih područja. Nastavit će se provedba mjera usmjerenih na učinkovito smanjenje onečišćenja zraka te edukacija vlasnika ložišta s ciljem smanjenja štetnih emisija iz prometa i kućnih ložišta.

Doprinos provedbi posebnih ciljeva iz Plana razvoja Grada Zagreba za razdoblje do kraja 2027. godine

Provedba definiranih mjera u ovom prioritetnom području doprinijet će postizanju posebnog cilja 11. „Unaprjeđenje sustava upravljanja imovinom i cjelokupnim prostorom Grada“, posebnog cilja 12. „Zaštita okoliša i prirode“ i posebnog cilja 13. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture.

Doprinos provedbi Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. godine te zelene tranzicije i digitalne transformacije

Učinkovito i održivo upravljanje prostornim i prirodnim resursima izravno doprinosi ciljevima UN Agende 2030 vezanim uz osiguranje pristupa pitkoj vodi za sve, održivo upravljanje vodama te osiguranje higijenske uvjeta za sve (Cilj 6), stvaranje gradova i naselja uključivim, sigurnim, prilagodljivim i održivim (Cilj 11) te zaustavljanje degradacije tla i sprječavanje uništavanja biološke raznolikosti (Cilj 15).

Zelena tranzicija i digitalna transformacija

PC14. Poticanje energetske tranzicije

PC15. Čist i održiv promet

PC16. Jačanje otpornosti na rizike od klimatskih promjena

PC17. Razvoj napredne komunikacijske infrastrukture i digitalna transformacija Grada

Unaprjeđenje energetske učinkovitosti, održiva mobilnost i digitalna transformacija ključni su prioriteti Grada Zagreba u borbi protiv klimatskih promjena te za poboljšanje kvalitete života građana.

Glavni razvojni izazovi u energetici su smanjenje dominantnosti fosilnih goriva, dotrajali distribucijski sustavi i nedovoljan udio obnovljivih izvora energije (OIE). Energetska obnova

zgrada ključan je alat za ostvarenje ciljeva klimatske neutralnosti. Grad će provoditi energetska obnova javnih zgrada sukladno Akcijskom planu 2025.-2027., financirat će obnovu višestambenih zgrada u većinskom suvlasništvu Grada te će podržati prijavu privatnih višestambenih zgrada na EU fondove. Provedbom ovih mjera osigurati će se ušteda toplinske energije od najmanje 50 % i značajno smanjenje emisije CO₂.

Suočavanje s klimatskim promjenama provodi se u dva smjera: ublažavanje smanjenjem emisija stakleničkih plinova na nulu do 2050., te prilagodba klimatskim promjenama kroz izmjene u okolišu kako bi se negativni učinci klimatskih promjena smanjili, uklonili ili pozitivno iskoristili.

Program ublažavanja i prilagodbe klimatskim promjenama usvojen u siječnju 2025. obuhvaća 69 mjera vrijednih približno 1,4 milijarde EUR, s fokusom na transformaciju javnih prostora, smanjenje učinka toplinskih otoka i primjenu NbS. Projekti bazirani na NbS rješenjima, poput zelene infrastrukture, pomažu u smanjenju rizika od poplava i poboljšanju kvalitete zraka.

U cilju unaprjeđenja održive mobilnosti, posebna pažnja posvetit će se pripremi projekata zeleno-infrastrukturnog koridora uz potok Črnomerec, izgradnji pješačko-biciklističkog mosta istočno od Jaruna te zapadnog Jarunskog mosta, uz uspostavu istočne i zapadne biciklističke magistrale i uređenje kruna savskog nasipa kroz projekt Greenway.

Prioritet u javnom gradskom prijevozu je nastavak modernizacije voznog parka Zagrebačkog električnog tramvaja (ZET). Ugovorena je nabava 40 novih niskopodnih

tramvaja (isporuka do kraja 2026.), planirana je nabava dodatnih 40 tramvaja većeg kapaciteta do 2028., te je sklopljen Okvirni sporazum za nabavu ukupno 70 električnih autobusa, s isporukom većine vozila do kraja 2026., uz plan nabave dodatnih 60 električnih autobusa godišnje u razdoblju 2027.-2028.

U tijeku je revitalizacija Uspinjače s planiranim puštanjem u funkciju u ožujku 2026.

U nadolazećem mandatnom razdoblju nastaviti će se aktivnosti digitalne transformacije Grada radi unaprjeđenja kvalitete života, transparentnosti i participacije građana. Fokus će biti na digitalizaciji i automatizaciji poslovnih procesa, razvoju novih e-usluga primjenom moderne informacijske infrastrukture te jačanju kibernetičke sigurnosti.

Doprinos provedbi posebnih ciljeva iz Plana razvoja Grada Zagreba za razdoblje do kraja 2027. godine

Provedba definiranih mjera u ovom prioritetnom području doprinijet će postizanju posebnog cilja 14. „Poticanje energetske tranzicije“, posebnog cilja 15. „Čist i održiv promet“, posebnog cilja 16. „Jačanje otpornosti na rizike od klimatski promjena“ te posebnog cilja 17. „Razvoj napredne komunikacijske infrastrukture i digitalna transformacija Grada“.

Doprinos provedbi Programa Ujedinjenih naroda za održivi razvoj do 2030. godine te zelene tranzicije i digitalne transformacije

Zelena tranzicija i digitalna transformacija Grada Zagreba izravno doprinosi ciljevima UN Agende 2030 vezanim uz osiguranje pristupa pouzdanoj, održivoj i suvremenoj energiji po pristupačnim cijenama za sve (Cilj 7) te borbi protiv klimatskih promjena i njihovih posljedica (Cilj 13).

V. Popis mjera s opisom mjera i svrhom po prioritetima i posebnim ciljevima

Prioritet javne politike:

ZELENO I OTPORNO GOSPODARSTVO

Procijenjeni trošak
provedbe mjere
(EUR)

<i>Posebni cilj: 1. Razvoj održivog i konkurentnog gospodarstva</i>	
<i>Mjera 1.1. Poticanje ulaganja u nove i zelene tehnologije, istraživanje i razvoj, transfer tehnologija te razvoj inovativnih proizvoda i usluga</i>	540.000,00
Svrha mjere je uvođenje novih i zelenih tehnologija u poslovanje te jačanje sustava potpora inovativnim poduzećima za razvoj inovacija i ekoinovacija.	
<i>Mjera 1.2. Administrativno rasterećenje poduzetnika i poticanje digitalizacije poslovanja</i>	23.750,00
Svrha mjere je integracija digitalne tehnologije i jačanje kibernetičke sigurnosti u malim i srednjim poduzećima te nadogradnja i ubrzavanje digitalnih javnih gradskih servisa za pružanje podataka i usluga poduzetnicima.	
<i>Posebni cilj: 2. Jačanje rasta i konkurentnosti MSP i obrta</i>	
<i>Mjera 2.1. Bolji pristup izvorima financiranja</i>	3.790.000,00
Svrha mjere je olakšanje pristupa izvorima financiranja, uključujući razvoj i omogućavanje pristupa alternativnim izvorima financiranja za male i srednje poduzetnike.	
<i>Mjera 2.2. Podrška posebnim kategorijama poduzetnika (poduzetnici početnici, mladi, žene, društveni poduzetnici i dr.)</i>	10.950.000,00
Svrha mjere je podržavanje razvoja posebnih kategorija poduzetništva poput poduzetnika početnika, mladih, ženskog poduzetništva, društvenog poduzetništva i drugih.	
<i>Mjera 2.3. Poticanje internacionalizacije poslovanja malih i srednjih poduzetnika</i>	250.000,00
Svrha mjere je unaprjeđenje sustava potpora poslovanja malih i srednjih poduzetnika za lakši pristup internacionalnom tržištu te poticanje izvoza.	
<i>Mjera 2.4. Unaprjeđenje poduzetničke infrastrukture i sustava planiranja te praćenja gospodarskih aktivnosti</i>	242.000,00
Svrha mjere je unaprjeđenje poduzetničke infrastrukture potpornim institucijama za učinkovitije korištenje resursa na ekonomičan način te izrada planova i smjernica za lakšu provedbu i praćenje gospodarske aktivnosti malih i srednjih poduzeća.	
<i>Posebni cilj: 3. Jačanje tržišta rada</i>	
<i>Mjera 3.1. Prilagodba obrazovnih programa potrebama tržišta rada</i>	1.400.800,00
Svrha mjere je poticanje suradnje obrazovnih institucija i poslovnih subjekata radi prilagodbe potrebama tržišta rada i promocije deficitarnih zanimanja.	
<i>Mjera 3.2. Poticanje cjeloživotnog učenja</i>	285.600,00
Svrha mjere je poticanje mjera prekvalifikacije i usavršavanja sukladno potrebama tržišta rada te priprema za poslove u budućnosti.	
<i>Mjera 3.3. Mjere aktivne politike zapošljavanja</i>	nije pokrenuto
Svrha mjere je jačanje programa potpora za očuvanje radnih mjesta i programa potpora za osposobljavanje i zapošljavanje te jačanje programa potpora za samozapošljavanje pokretanjem vlastitog poduzetničkog pothvata.	

<i>Mjera 3.4. Uključivanje socijalno osjetljivih i marginaliziranih skupina i osoba u nepovoljnom položaju na tržište rada</i>	68.944.300,00
Svrha mjere je osiguravanje uvjeta za kvalitetan rad i zapošljavanje socijalno osjetljivih i marginaliziranih skupina poput osoba bez iskustva, dugotrajno nezaposlenih osoba, beskućnika, žrtava obiteljskog nasilja, pripadnika NEET populacije i osoba s invaliditetom.	
Posebni cilj: 4. Podrška održivom, otpornom i konkurentnom turizmu	
<i>Mjera 4.1. Diverzifikacija i poboljšanje turističke ponude i poticanje razvoja selektivnih oblika turizma</i>	5.105.077,30
Svrha mjere je jačanje cjelogodišnjeg turizma razvojem kulturnog, kongresnog i zdravstvenog turizma te kreiranje novih proizvoda i usluga u turizmu.	
<i>Mjera 4.2. Jačanje međusektorske i međužupanijske suradnje u turizmu, promocija Grada i njegovo brendiranje kao city break destinacije</i>	600.000,00
Svrha mjere je poticanje suradnje sektora turizma sa sektorom kulture i ostalim sektorima te proširenje turističke ponude u suradnji s turističkim destinacijama županija u okruženju.	
Posebni cilj: 5. Podrška održivom razvoju poljoprivredne proizvodnje i šumarstva	
<i>Mjera 5.1. Održivo gospodarenje poljoprivrednim zemljištem</i>	4.800.000,00
Svrha mjere je održavanje poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države za poljoprivrednu proizvodnju.	
<i>Mjera 5.2. Jačanje sustava poljoprivrednih gospodarstava</i>	7.750.000,00
Svrha mjere je jačanje i poticanje poljoprivredne proizvodnje te poticanje i unaprjeđenje povezivanja poljoprivrednih uzgajivača i proizvođača radi boljeg pozicioniranja na tržištu.	
<i>Mjera 5.3. Razvoj održivog sustava urbane prehrane</i>	3.899.900,00
Svrha mjere je poticanje uspostave kratkih lanaca opskrbe te promocija i poticanje lokalno proizvedene hrane i sprječavanje nastajanja otpada od hrane.	
<i>Mjera 5.4. Održivo gospodarenje šumama, lovištima i zaštita divljači</i>	65.027.079,36
Svrha mjere je ulaganje u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma te održivo gospodarenje populacijama divljači i njihovim staništima.	

Prioritet javne politike:

DRUŠTVENA JEDNAKOST, KVALITETNE I DOSTUPNE

DRUŠTVENE USLUGE

Procijenjeni trošak provedbe mjere (EUR)

Posebni cilj: 6. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti odgoja i obrazovanja	
<i>Mjera 6.1. Unaprjeđenje predškolske, osnovnoškolske i srednjoškolske infrastrukture i programa</i>	2.599.918.830,00
Svrha mjere je ulaganje u odgojno-obrazovnu infrastrukturu i opremu s naglaskom na nova gradska naselja i naselja gdje nedostaju kapaciteti, uvođenje jednosmjenske nastave u svim školama te omogućavanja produženog boravka za svu djecu kojima je ona potrebna.	
<i>Mjera 6.2. Jačanje visokoškolskog obrazovanja i znanosti, razvoj infrastrukturnog sadržaja po mjeri studenata te poticanje cjeloživotnog obrazovanja</i>	2.060.600,00
Svrha mjere je razvijanje kampusa i integracija disperziranih sadržaja u jedinstven prostor, izgradnja novih smještajnih kapaciteta za studente, jačanje suradnje svih sastavnica Sveučilišta međusobno i ostalih javnih institucija te poticanje cjeloživotnog obrazovanja radi stjecanja novih i unaprjeđenja stečenih kvalifikacija, osobito onih koji su usklađeni s potrebama tržišta rada.	

Posebni cilj: 7. Unaprjeđenje kvalitete i dostupnosti zdravstvenih i socijalnih usluga te poticanje na zdrav i aktivan način života

<i>Mjera 7.1. Unaprjeđenje zdravstvenog sustava</i>	270.612.750,00
---	----------------

Svrha mjere je poboljšanje sustava zdravstvene skrbi kako bi bila dostupnija i prilagođenija potrebama građana, unaprjeđenje postojeće digitalne zdravstvene usluge i razvoj novih, jačanje ljudskih i infrastrukturnih kapaciteta za brži odgovor na krizne situacije, njihov utjecaj na mentalno zdravlje i na pojavu emergentnih zaraznih bolesti te prevencija odljeva kadra u zdravstvenom sustavu.

<i>Mjera 7.2. Jačanje socijalne uključenosti i unaprjeđenje standarda usluga socijalne skrbi</i>	690.850.905,00
--	----------------

Svrha mjere je smanjenje postojećih nejednakosti i adekvatna zaštita najugroženijih skupina te unaprjeđenje standarda usluga socijalne skrbi za socijalno osjetljive i marginalizirane skupine stanovništva.

<i>Mjera 7.3. Unaprjeđenje sportske infrastrukture i jačanje sportske kulture</i>	1.450.650.430,00
---	------------------

Svrha mjere je promicanje zdravog i aktivnog načina života, ulaganje u potrebnu infrastrukturu kako bi se dobio ravnomjerno raspoređen i svima dostupan sportski sadržaj te podizanje svijesti građana o važnosti sporta za njihovo zdravlje.

Posebni cilj: 8. Osaživanje kulture i kreativnog stvaralaštva

<i>Mjera 8.1. Poticanje razvoja kulture i umjetničkog stvaralaštva</i>	573.776.000,00
--	----------------

Svrha mjere je poboljšanje sustava upravljanja gradskom kulturom, osiguravanje prostora za kulturne programe i sadržaje u svim gradskim četvrtima.

<i>Mjera 8.2. Poticanje razvoja kulturnih i kreativnih industrija</i>	86.705.000,00
---	---------------

Svrha mjere je unaprjeđenje sustava potpora za umjetnike te promoviranje zagrebačke kulturne baštine.

Posebni cilj: 9. Razvoj učinkovitog i participativnog sustava upravljanja Gradom

<i>Mjera 9.1. Unaprjeđenje i digitalizacija poslovnih procesa i usluga Grada i upravljanje promjenama</i>	10.664.500,00
---	---------------

Svrha mjere je unaprjeđenje postojećih poslovnih procesa, razvoj modela budućih unaprijeđenih poslovnih procesa te provođenje unaprijeđenih poslovnih procesa s posebnim naglaskom na digitalizaciju.

<i>Mjera 9.2. Ulaganje u ljudske resurse javnog sektora</i>	204.221.600,00
---	----------------

Svrha mjere je jačanje kapaciteta ljudskih resursa iz područja poslovnog upravljanja te unaprjeđenje sustava upravljanja ljudskim resursima.

<i>Mjera 9.3. Unaprjeđenje međusektorske suradnje svih sastavnica društva</i>	11.054.465,52
---	---------------

Svrha mjere je jačanje suradnje lokalne i državne uprave sa znanstvenom zajednicom te unaprjeđenje procesa upravljanja promjenama.

<i>Mjera 9.4. Jačanje participativne demokracije u planiranju razvoja Grada</i>	246.257.000,00
---	----------------

Svrha mjere je poticanje participacije kao integralnog načela u sustavu upravljanja gradom s maksimalnom transparentnošću i otvorenošću te jačanje procedura za uključivanje građana u proces savjetovanja s javnošću.

Posebni cilj: 10. Unaprjeđenje urbane sigurnosti Grada Zagreba

<i>Mjera 10.1. Jačanje sposobnosti operativnih snaga civilne zaštite</i>	5.808.000,00
--	--------------

Svrha mjere je unaprjeđenje sustava civilne zaštite jačanjem glavnih operativnih snaga razvijanjem i implementacijom zajedničkih edukacija i vježbi radi smanjenja rizika od katastrofa te djelotvornog i pravodobnog suočavanja s njihovim posljedicama.

<i>Mjera 10.2. Jačanje vatrogasnog sustava</i>	101.245.040,00
Svrha mjere je unaprjeđenje vatrogasnog sustava putem sustavnog ulaganja u ljude, instrumente, opremu, praćenje znanstvenih spoznaja te razvoj GIS baza podataka vezanih uz procjene rizika.	
<i>Mjera 10.3. Umanjenje rizika od klizanja tla</i>	25.000.000,00
Svrha mjere je ulaganje u nadzor osjetljivih područja radi umanjivanja rizika od stvaranja novih klizišta te sanacije postojećih.	

Prioritet javne politike:

**UČINKOVITO I ODRŽIVO UPRAVLJANJE PROSTORNIM
I PRIRODNIM RESURSIMA**

Procijenjeni trošak
provedbe mjere (EUR)

<i>Posebni cilj: 11. Unaprjeđenje sustava upravljanja imovinom i cjelokupnim prostorom Grada</i>	
<i>Mjera 11.1. Održivo planiranje razvoja Grada i korištenje cjelokupnog prostora</i>	17.497.900,00
Svrha mjere je unaprjeđenje analitičkih podloga za cjelokupni prostor Grada i pojedinih područja za izradu i donošenje prostornih planova.	
<i>Mjera 11.2. Unaprjeđenje sustava zelene infrastrukture Grada i primjene rješenja utemeljenih na prirodi</i>	3.558.632,00
Svrha mjere je unaprjeđenje postojeće i razvoj planirane zelene infrastrukture te provedba višerazinskih rješenja temeljenih na prirodi.	
<i>Mjera 11.3. Učinkovito upravljanje gradskom imovinom, daljnji razvoj programa javnog stanovanja</i>	276.957.700,00
Svrha mjere je unaprjeđenje registra imovine za upravljanje imovinom Grada te razvoj programa javnog stanovanja.	
<i>Mjera 11.4. Unaprjeđenje kvalitete katastarskih i zemljišnoknjižnih podataka na području Grada Zagreba</i>	1.956.500,00
Svrha mjere je razvoj baze zemljišnih podataka na području Grad Zagreba usklađivanjem katastra i zemljišne knjige sa stanjem u naravi.	
<i>Mjera 11.5. Revitalizacija i obnova izgrađenih prostora Grada</i>	410.000.000,00
Svrha mjere je revitalizacija i obnova izgrađenih prostora Grada te unaprjeđivanje zanemarenih gradskih područja s naglaskom na brownfield područja.	
<i>Posebni cilj: 12. Zaštita okoliša i prirode</i>	
<i>Mjera 12.1. Zaštita i održivo upravljanje područjima Medvednice i Save</i>	2.600.000,00
Svrha mjere je razvoj učinkovitog načina praćenja stanja i upravljanja prirodnim resursima Medvednice i Save.	
<i>Mjera 12.2. Zaštita i poboljšanje kvalitete sastavnica okoliša</i>	5.281.450,00
Svrha mjere je unaprjeđenje sustava za praćenje i zaštitu sastavnica okoliša (voda, zrak, tlo, otpad, buka).	
<i>Mjera 12.3. Učinkovit monitoring i upravljanje prirodnom baštinom, georaznolikošću i bioraznolikošću</i>	20.099.700,00
Svrha mjere je razvoj mehanizama očuvanja šumskih predjela, krajobrazne raznolikosti, parkovne arhitekture i bioraznolikosti.	
<i>Posebni cilj: 13. Unaprjeđenje komunalne infrastrukture</i>	
<i>Mjera 13.1. Unaprjeđenje sustava vodoopskrbe i odvodnje</i>	40.073.671,10

Svrha mjere je unaprjeđenje postojeće vodoopskrbne mreže i izgradnja novih vodoopskrbnih cjevovoda te unaprjeđenje sustava odvodnje rekonstrukcijom dijela postojeće mreže i gradnjom novih kanala.

Mjera 13.2. Povećanje djelotvornosti u gospodarenju komunalnim otpadom	23.435.500,00
--	---------------

Svrha mjere je razvoj cjelovitog sustava za gospodarenje otpadom i evidenciju o otpadu.

Mjera 13.3. Poboljšanje komunalne opremljenosti gradskog područja	512.124.800,00
---	----------------

Svrha mjere je razvoj elektroničke komunikacijske infrastrukture i digitalizacija komunalnih usluga.

Prioritet javne politike:

ZELENA TRANZICIJA I DIGITALNA TRANSFORMACIJA

Procijenjeni trošak provedbe mjere (EUR)

Posebni cilj: 14. Poticanje energetske tranzicije

Mjera 14.1. Integralna, dubinska energetska obnova stambenog i javnog fonda zgrada i suzbijanje energetskog siromaštva	20.600.000,00
--	---------------

Svrha mjere je stvaranje visokoenergetski učinkovitog i dekarboniziranog stambenog i javnog fonda zgrada te uspostava centra (one-stop shop) za edukaciju i tehničku pomoć u provedbi energetske tranzicije.

Mjera 14.2. Poticanje na korištenje obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija	66.223.308,61
--	---------------

Svrha mjere je poticanje razvoja i korištenja obnovljivih izvora energije (solarni kolektori, spremnici topline i energije, baterijski sustavi, primjena vodika...).

Mjera 14.3. Povećanje energetske učinkovitosti i modernizacija sustava javne rasvjete Grada Zagreba	150.000.000,00
---	----------------

Svrha mjere je unaprjeđenje sustava javne rasvjete Grada Zagreba usmjeravanjem na smanjenje instalirane radne snage sustava, utroška energije, emisije stakleničkih plinova i ograničenja svjetlosnog onečišćenja javne rasvjete.

Mjera 14.4. Povećanje učinkovitosti i unaprjeđenje sustava grijanja i hlađenja	90.852.550,00
--	---------------

Svrha mjere je poticanje daljnjeg razvoja, modernizacije i efikasnosti centralnog toplinskog sustava (CTS) te uvođenje daljinskog sustava hlađenja.

Mjera 14.5. Uvođenje sustava automatskog nadzora i individualnog mjerenja potrošnje energije i vode	11.000,00
---	-----------

Svrha mjere je poticanje razvoja i ulaganja u pametne mreže (smart grid) na području Grada Zagreba koji će obuhvatiti sve energente i vodu na razini sustava/mreža i opreme kod krajnjih korisnika.

Posebni cilj: 15. Čist i održiv promet

Mjera 15.1. Čist, održiv i unaprijeđen sustav javnog gradskog prijevoza	119.135.000,00
---	----------------

Svrha mjere je unaprjeđenje sustava javnog gradskog prijevoza širenjem autobusne mreže te proširenjem, dogradnjom i rekonstrukcijom tramvajske mreže, modernizacijom ZET-ovog voznog parka te izgradnjom intermodalnih terminala i potrebnih spojeva u tramvajskoj i cestovnoj mreži.

Mjera 15.2. Integrirani razvoj cestovnog prometa	406.830.000,00
--	----------------

Svrha mjere je unaprjeđenje sustava javnog gradskog prijevoza širenjem autobusne mreže te proširenjem, dogradnjom i rekonstrukcijom tramvajske mreže, modernizacijom ZET-ovog

voznog parka te izgradnjom intermodalnih terminala i potrebnih spojeva u tramvajskoj i cestovnoj mreži.

<i>Mjera 15.3. Unaprjeđenje zračnog prometa</i>	nije pokrenuto
---	----------------

Svrha mjere je poticanje aktivne uloge Grada Zagreba u planiranju razvoja zračnog prometa.

<i>Mjera 15.4. Unaprjeđenje željezničkog prometa</i>	29.000.000,00
--	---------------

Svrha mjere je modernizacija postojećih i gradnja novih gradskih i međugradskih pruga, kolodvora i stajališta, uključujući gradnju Park and Ride i Bike and Ride infrastrukture.

<i>Mjera 15.5. Razvoj infrastrukture i poticanje korištenja vozila s nultim emisijama</i>	11.634.375,00
---	---------------

Svrha mjere je poticanje razvoja mreže punionica za električna vozila i punionica za vozila na vodik te zamjena postojećeg voznog parka u vlasništvu Grada Zagreba vozilima s nultim emisijama.

<i>Mjera 15.6. Unaprjeđenje pješačkog i biciklističkog prometa</i>	29.380.000,00
--	---------------

Svrha mjere je unaprjeđenje pješačkoga prometa te unaprjeđenje biciklističke infrastrukture kroz dogradnju i umrežavanje biciklističkih staza i razvoj sustava javnih bicikala.

Posebni cilj: 16. Jačanje otpornosti na rizike od klimatskih promjena

<i>Mjera 16.1. Prilagodba klimatskim promjenama</i>	5.757.439,00
---	--------------

Svrha mjere je poticanje ulaganja u infrastrukturu i sustave za osiguranje i zaštitu od posljedica prirodnih nepogoda te uključivanje mjera prilagodbe klimatskim promjenama u prostorne planove.

<i>Mjera 16.2. Uspostava sustava zaštite od prirodnih nepogoda, klimatskih promjena i upravljanja kriznim situacijama</i>	932.000,00
---	------------

Svrha mjere je unaprjeđenje planova upravljanja i djelovanja u velikim nesrećama i kriznim situacijama te jačanje partnerstva i sinergijskog djelovanja sustava civilne zaštite, institucija (prva pomoć, vatrogastvo, policija) i solidarnog doprinosa građana i građanki.

Posebni cilj: 17. Razvoj napredne komunikacijske infrastrukture i digitalna transformacija

<i>Mjera 17.1. Uspostava objedinjenog, dijeljenog podatkovnog centra za IKT usluge Grada, gradskih poduzeća i ustanova</i>	14.086.400,00
--	---------------

Svrha mjere je jačanje međupovezanosti ustanova informacijskom i komunikacijskom infrastrukturom.

<i>Mjera 17.2. Unaprjeđenje internih sigurnosnih mehanizama i uvođenje najboljih praksi u procesima upravljanja sigurnošću podataka (ISO/27001:2013)</i>	24.566.700,00
--	---------------

Svrha mjere je unaprjeđenje sigurnosti informacijskog sustava Grada te educiranje korisnika.

<i>Mjera 17.3. Standardizacija tehnoloških platformi i povećanje interoperabilnosti među heterogenim IT sustavima uspostavom standardnih rješenja i zajedničkih mehanizama za razmjenu podataka</i>	24.113.700,00
---	---------------

Svrha mjere je razvoj standarda za međupovezanost i razmjenu podataka među uvedenim IT sustavima.

<i>Mjera 17.4. Povećanje transparentnosti uporabom otvorenih podataka ("Open Data") te iskorištenje velikih količina prikupljenih podataka za kvalitetnije upravljanje Gradom ("Big Data")</i>	13.229.200,00
--	---------------

Svrha mjere je razvoj platformi za prikupljanje, obradu i analizu podataka.

VI. Okvir za praćenje provedbe

Praćenje napretka u provedbi provedbenog programa Grada Zagreba obuhvaća procese prikupljanja, analize i usporedbe podataka o utvrđenim pokazateljima rezultata kojima se sustavno prati napredak provedbe mjera utvrđenih u Plana razvoja Grada Zagreba za razdoblje do kraja 2027. godine.

Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvješćivanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Hrvatske (NN 44/23) (dalje u tekstu: Pravilnik) propisani su rokovi i postupci praćenja i izvješćivanja provedbenih programa jedinica lokalne samouprave.

Izvješćivanje o provedbi akata strateškog planiranja je proces pružanja pravovremenih i relevantnih informacija ključnim nositeljima strateškog planiranja na nacionalnoj razini i razini lokalne i područne (regionalne) samouprave te široj javnosti o napretku i uspješnosti provedbe akata strateškog planiranja.

Institucionalni okvir za praćenje i izvješćivanje o provedbi mjera provedbenog programa, odnosno jasno navesti odgovornosti pojedinih upravnih odjela/ustanova/pravnih osoba iz nadležnosti, kako bi se osigurali uvjeti za praćenje i izvješćivanje o uspješnosti provedbe akta u skladu s propisanim načelima i rokovima.

Razvojna agencija Zagreb sukladno članku 14. Pravilnika podnosi gradonačelniku Grada Zagreba jednom godišnje Izvješće o provedbi provedbenog programa Grada Zagreba.

Izvješće obavezno sadrži:

- opis napretka o provedbi svake pojedine mjere provedbenog programa tijekom izvještajnog razdoblja;
- podatke o ostvarenoj vrijednosti svakog pojedinog pokazatelja rezultata provedbenog programa tijekom izvještajnog razdoblja;
- podatke o sredstvima utrošenim za provedbu mjera provedbenog programa i
- zaključak o provedbi provedbenog programa tijekom izvještajnog razdoblja.

Razvojna agencija Zagreb dostavlja Koordinacijskom tijelu usvojeno godišnje Izvješće o provedbi provedbenog programa Grada Zagreba za prethodnu godinu do 15. veljače tekuće godine.